

Zajímavá slovíčka

adob/o vepřovice, nepálená cihla
aj! aj!, au!, ouvej!
alez/i *t tech.* vystružit ~ilo výstružník
alkad/o starosta, sudí
alkov/o *arch.* alkovna, přístěnek, výklenek
alme/o almea, orientální tanečnice
alun/o *chem.* kamenec
anduj/o *kuch.* talián, jitrnice
argan/o vrtná věž, jeřáb (*stroj*)
armori/o (= **blazono**) erb
aspr/a drsný (*na povrchu škrablavý*) *přen.* hrubý, neotesaný
aũ nebo, či **aũ** - **aũ** bud' - nebo **kaj/aũ**, **kaũ** *inf.* and/or, a/ nebo
aũ! au! ouvej! (*výkřik bolesti*) krá! krák! (*havran*)
avis/o *nám.* kurýrní válečná loď
azuleh̄/o azulejo, dlaždice, kachlík

ba! pch!, ech!, bah!, no, no!
babuš/o papuč, pantofel, bačkora
bac! bác, bum ~i bouchnout, udělat bác
bac/o čtyřkrejcar, čtyřák (*stará německá mince*)
bačelor/o mládenec, výrostek, maturant
baf! baf!
bagaḡ/o cestovní zavazadla → **pakajaro**
bagn/o káznice, trestanecké pracoviště, nucené práce
baj...baj halí - belí, hajej - dadej
bajader/o bajadéra (*indická tanečnice*)
bajpas/o *lék.* bypass
bajt/o *eltech.* byte, bajt
bakarat/o baccarat, baccara, bakarát (*karetní hra*)
bakelit/o bakelit
baklav/o baklava (*tučný sladký zákusek*)
bakšiš/o bakšiš, spropitné, úplatek
baliz/o světelné návěstidlo, signalizační zařízení
balk/o *stav.* nosník
balte/o *voj.* řemen zbraně
balustro sloupek zábradlí, balustrová kuželka, balustr(a)
balustrad/o balustráda, zábradlí (*zvl. sloupové*)
bam! řach!
ban-ban! pif-paf! ratata! (*střelba*)
barč/o *kuch.* boršč
bareḡ/o *text.* bareš
barḡ/o nákladní člun
bar-micv/o bar micva (*židovský obřad změny chlapce v muže*)
bart/o kostice (*velrybí*)
barzoi/o barzoi (= ruský chrt)
baš/o (nepromokavá) plachta, stanový dílec, celta
bašlik/o bašlík (*turecká kapuce*)
batik/o *text.* batika, batikování (*způsob barvení textilií*)
baũ/o *nám.* nosný trám paluby
bazuk/o pancéřovka
be! bé (*ovce, vyjádření zmatenosti*) ~i *n* bečet
bej/o *hist.* bej (*turecký vladař, hodnostář*)
bej/a červenohnědý (*např. kůň*) ~a **čevalo** ryzák
belfrid/o strážní věž
benjet/o (= **fritkuko**) *kuch.* kobliha (s nádivkou)

bešamel/o *kuch.* bešamel, bešamelová omáčka
bifac/o *hist.* pěstní klín
bifid/a rozeklaný (*např. list, hadí jazyk*)
bilḡ/o *nám.* dno člunu, dno lodi
bir/i *t* (za)měřit (přesnou) polohu bodu (v prostoru)
bis! *div.* výborně! opakovat! **bisi** *t* žádat (o) opakování
bisak/o taška s dvěma kapsami
blabla! blabla! ~i *n* žvanit, plácát
blin/o *kuch.* blina
blink/o blikání **lampo** ~as lampa bliká
blizard/o blizzard, sněhová vichřice
blokhaũs/o *voj.* bunkr, pevnůstka
bluf/i *n* blufovat, klamat, předstírat ~o bluf, žvást, klam
blut/i *t* jemně prosívat (*např. mouku*)
bokal/o pohár, džbán
bolard/o *nám.* úvazník, pachole (*silný ocelový úvazný sloupek na nábreží*)
bong/oj *hud.* bonga (*dva bubínky*)
bonifik/o *sport.* bonifikace, bonus (*zisk navíc*)
bont/o *let.* zvrát
bonz/o *náb.* bonz, buddhistický mnich
bop/o *hud.* bop, beebop, (*jazzový sloh*)
bordun/o *hud.* nejhlubší struna, zvon, píšťala
born/o *eltech.* svorka, vývod
bosanov/o bossa nova (*brazilská hudba a tanec*)
botrit/o šedá plíseň
bovl/o *kuch.* bowle; mísa **te~o** čajová miska
brač/o *hist.* galské kalhoty
bran/o otruby ~pano celozrnný chléb
bras/o *nám.* pohyblivé lano (k ovládní ráhen a plachet)
braz/i *t tech.* pájet na tvrdo
brec/o preclík
brelok/o přívěšek (*na řetízku*)
brez/i *kuch.* vařit na mírném ohni
brikabrak/o (stará) veteš, starožitnosti
brioc̄/o *kuch.* briožka
brisur/o *heraldika* dodatek k erbů, příznak, brisura
brok/i *t* vtkat obrazce ~a**jo** brokát
brokant/i *n* obchodovat se starými věcmi
brum/o kouřmo
buden/o *kuch.* jelito
bufon/o (královský / šlechtický) šašek (*často hrbáč n. trpaslík*) *přen.* hrubý šprýmař
bugl/o *hud.* lesní roh
bukan/o maso sušené kouřem ~i *t* sušit kouřem
bum! bum!
bunsen/o *chem.* Bunsenův kahan

cic/o prsní bradavka ~**umo** dudlík
čador/o čador (*islámské ženské šaty*)
čajot/o tykev čajot, sladkojam jedlý
čak/o čáka (*vysoká tvrdá čepice k uniformě*)
čaled/o, čalet/o srub *přen.* koliba
čambelan/o komoří
čan/o bicí vzpruha (*střelné zbraně*), kohoutek
čanoj/o (= **te-ceremonio**) (japonský) čajový obřad
čant/o liturgický zpěv ~i *t* zpívat žalmy a kánony
čard/o čarda (*maďarská venkovská krčma*)
čarel/o paletovací vozík
častušk/o *hud.* častuška (*ruská píseň n. popěvek*)

četnik/o srbský nacionalista
čips/oj čipsy, brambůrky
čister/o sport. raketa hry pelota
čit! pst! ticho!
čoper/o prehistorie pěstní klín
čuk/o tech. upínací pouzdro, sklíčidlo
čur/o lidské sperma ~i ejakulovat

dab/i t jemně stírat (např. *vatou*) lehce se dotýkat
dač/o vikendová chata / chalupa, letní sídlo
dariol/o pečivo šáteček, kobliha
darm/o náb. dharma, morální zákon
dartr/o hovor. vyrážka (*lišej, ekzém, kopřivka apod.*)
daüb/o dužina (sudu) *zeměp.* časové pásmo
daüfen/o hist. dauphin (*francouzský korunní princ*)
davit/o nám. člunový jeřáb
dehisk/i n bot. puknout ~ado pukání
deploj/i voj. rozvinout (*v rojnici, do bojové sestavy*)
depreci t snížit cenu zboží n. oslabit měnu
deterg/i t lék. (vy)čistit (*rozpuštěním, praním*)
diğest/o výtah, shrnutí (*knihy, zákona apod.*)
diğit/a inf. digitální, číslicový
dil/o stav. fošna
dirk/o paklič
dirlididi! pchá! to je maličkost!
disaği/o obch. disağio (*rozdíl mezi nominální hodnotou cenného papíru a jeho nižší tržní cenou*)
disdegn/i pohrdat ~a pohrdavý ~o pohrdání
diskant/o hud. diskant, soprán
dol/o práv. úmysl
doli/o rudl (*ruční dvoukolový vozík pro dopravu břemen*)
dop/i t sport. dopovat
drajv/i t sport. drajvovat (*prudce odpálit míč*)
draj/o zahr. odkopek, odnož ~i množit odnoži
drum/o hud. drums, bicí nástroje
dup/o jelimánek, hlupáček

edific/o významná budova
efloresk/i n geol. min. zvětrávat (*o hornině n. nerostu*)
efluf/o fyz. doutnavý výboj **elektra** ~o elektrický výboj
efod/o náb. efod (*roucho židovského velekněze*)
egid/o mytol. štít (*řecké bohyně Athény*) přen. ochrana, záštita

ehe! aha! chápu!
ekspektor/i (= **tuskraçi**) n vykašlávat, odkašlat
ekv/o zool. equus (*kůň, osel, zebra*) ~edoj koňovítí
endos/i t převést práva ze směnky indosamentem (*zápisem a podpisem na rubu směnky*)
enfil/i t voj. bočně ostřelovat, flankovat
envult/i t uhranout, očarovat (*např. propíchnutím loutky*)
evikci/i práv. zabavit majetek získaný v dobré víře

faci/o anat. obličej, tvář, facies
fad/o eltech. fading, únik (*radiového signálu*)
fadu/o, fado hud. fado (*portugalský hudební styl*)
faj/o text. fajé (*tužší hedvábná tkanina*)
fakab/o záchodová mísa vulg. hajzl
falang/o falanga hist. (voj. *sevřený šik těžkooděnců*) anat. článek prstu
falbal/o volán(ek), ka(r)nýr

falen/o zool. můra, noční motýl
falset/o hud. falzet (*vysoký rejstřík mužského hlasu*)
falv/a plavý, bledě žlutý
fan/o fanda, fanoušek ~**klubo** fanklub
fango/o fango (*léčivé bahno z horských rašelinišť*)
fascin/o stav. voj. hať (*svazek proutí ke zpevnování břehů / svahů / zákopů*) ~i zpevnit hatěmi
felg/o sport. výmyk
felp/o text. felpa, felba
feluk/o nám. feluka (*dřevěná plachetnice*)
femin/o fil. žena ~ismo feminismus ~isto feminista
fen/o halný vítr, fén tech. fén, vysoušeč vlasů
fendr/o ochranná mřížka (*před krbem*)
ferl/i t nám. stáhnout plachtu
ferut/i transportovat kamion železnici
fibol/o spinací / zavírací špendlík, hist. spona, přezka
fidr/o tech. napájecí vedení (vodič, potrubí)
finatoro stav. finišer
fines/o let. klouzavost v *kartách* finesa, blafování
fint/o sport. finta, lest ~i n obelstít, použít fintu
fiol/o chem. fiola, baňka s dlouhým úzkým hrdlem
firn/o zeměp. firn, zledovatělý sníh
fisk/o fiskus, erár, státní pokladna
flač-fluč plesk-plác (*spadlé bláto apod.*)
flask/o demižon
flint/o flintové sklo
fojer/o foyer, předsálí divadla / kina / koncertní síně
fol/a lit. bláznivě šaškovský ~ulo šašek, šprýmař
fold/o rýha, žlábek ~i t vydrážkovat
foliant/o foliant
foment/i t lék. napařovat, nahřívát
fr! kš! (*odehnání ptáků*)
frond/o haluz, snítka, ratolest ~aro koruna stromu
fu! ~! ~! chichichi! (*tlumený smích*)
fuel/o pohonná látka, pohonná hmota, (pohonné) palivo
ful/i t tech. valchovat ~ado valchování ~isto valchář
fulard/o text. fulár (*jemná hedvábná tkanina*)
fust/o voj. pažba (*pušky*), rukojeť (*pistole*) stav. dřík (*sloupu*) tech. držadlo, rukojeť (*nástroje*), nožka (*číše*)
fusten/o text. barchet
fuz/i n (prudce) hořet bez výbuchu ~afo pohonná hmota pro rakety ~ilo raketa

gabar/o nám. bezmotorový nákladní člun
gabardin/o text. gabardén
gabi/o voj. hist. gabion, gerron (*proutěný koš s hlinou pro polní opevnění*)
gabl/o stav. štít, lomenice
gadmes/o vibrátor hovor. robertek
gaf/o nám. vratiráhno
gag/o gag přen. šprťouchlata
gain/o text. přiléhavé (*ženské*) šaty eltech. (ohebná) hadice "husí krk"
galus/o sport. galuska
gantr/o tech. portál dopr. návěstidlový most
garb/o snop přen. trs, svazek
gargar/i t oplachovat, vyplachovat, máchat (*např. prádlo*) odb. (důkladně) promýt vodou lék. kloktat přen. blekotat
gargojl/o stav. chrlič, (zdobený) vývod okapu

gauč/o gaučo, pasák dobytka
gaūĝ/o *tech.* (přesné pevné) měřidlo, měrka, kalibr
gehen/o gehenna, peklo
gej/o gay, homosexuál ~**ino** = **lesbanino** lesbička
ger/i *t* šikmo seříznout
gik-gak gagaga (*hlas kachny*)
giloš/i *t um.* gilošovat, dekorativně (vy)rýt
ging...gang...giling...gilang cililink, bim bam
ginseng/o *bot.* ženšen
gir/i *n* kroužit, obíhat
glac/o tabulové (ploché) sklo
glace/a glazé, hlazený ~**o** glazura, lesk
gláčer/o ledovec
glatis/o náledí
glaūk/a modrozelený, šedomodrý
gleb/o = **terbulo** hrouda
gliptik/o glyptika, umělecké rytí drahokamenů
gliptotek/o glyptotéka, sbírka (umělecky rytých) drahokamů, sochařská galerie
glir/o *zool.* plch **dormi kiel** ~**o** spát jako zabítý
glis/i *n let.* plachtit ~**ilo** kluzák, větroň
gofer/o *náb.* gofer (*dřevo ze stromu „gofer“ na stavbu Noemovy archy*)
gofr/i *t* péct oplatky gofry
goj/o *i hanl.* gój, gojim (*jinověrec nežid*)
graten/i *t kuch.* zapékat, zapéct, gratinovat
gratifik/o gratifikace, peněžní odměna, zvláštní odměna
graül/i výhrůžně vrčet (*pes*) *hud.* chraplavě troubit
gravel/o těžný šterk
greft/i *t zahr.* štěpovat, roubovat *lék.* transplantovat
gres/o = **herbo** pícnina, pícní tráva
gri/o kroupy (*obilní*)
grif/o *mytol.* gryf (*bájný tvor s hlavou a křídly orla a tělem lva*) *zool.* sup, kondor
grifel/o *hist.* rydlo, pisátko *zvl.* břidličné ~**i** *t um.* rýt
grifon/o *pes* griffon, hrubosrstý pes *zvl.* hrubosrstý ohař
groc/o veletucet (144 ks) ~**isto** velkoobchodník
grond/i = **grundi** *nám.* najet / narazit na mělčinu, uváznout na mělčině
grop/o koňský / ptačí zadek *sport.* nářadí kůň stav. valba
grum/o štolba, podkoní *v restauraci* pikolík
grumel/o hrudka, žmolek
gudr/o dehet ~**i** *t* dehtovat
gugl/o *mat.* googol (10¹⁰⁰) *inf.* Google
guĝ/o = **ĉizilo** dláto ~**i** pracovat dlátem
gumigut/o gumiguta, siamská pryskyřice
guzl/o *hud.* gusle ~**isto** guslar

ĝest/o *lit. hist.* chanson de geste, píseň o činech, rytířský veršovaný román
ĝet/o *nám.* přístavní hráz, vlnolam, molo
ĝigol/o gigolo, placený společník / tanečník
ĝihad/o = **jihado** džihád, svatá válka
ĝimkan/o *sport.* gymkhana (*slalom na motocyklu nebo s automobilem*)

habitat/o *biol.* habitat, stanoviště (*místo výskytu určitého organismu*)
haĝ/o hadždž (*pouť do Mekky*) ~**ulo** hadži
hakam/o hakama (*kimonové kalhoty*)

half/o *sport.* záložník, halv
halit/o = **minsalo** halit, kamenná sůl
haūs/o období ekonomického rozkvětu, konjunktura
haüser/o *nám.* poutací lano
haüsier/o *ekon.* haussier, spekulant na vzestup cen
hebet/a *lék.* otupělý
hedonism/o hédonizmus, požitkářství
hedonist/o hédonik, hédonista, požitkář, rozkošník
heĝir/o *náb.* hidžra
helot/o *hist.* hélót (*spartský státní otrok*)
hemion/o osel asijský
hena/o hena ~**arbusto** henovník
herd/o stádo (*vysoké zvíře*)
Hermon/o *zeměp.* Hermon
hers/o *tech. arch.* padací mříž (*v bráně*)
hik! škyt! ~**i** škytat
hip/o zahradnický nůž, kosíř, žabka
hoj/o motyka ~**i** kopat (motykou)
hold/o *nám.* podpalubí
holm/o kopeček; umělý násyp
hop! hop! ~**i** *n* poskakovat na jedné noze
hord/o horda, banda, (kočovný) kmen
hors/o *hovor.* herák, heroin ~**isto** dealer heroinu
hort/o *zahr.* ovocný sad
hos/o *tech.* hadice
hosana! hosana, sláva na výsostech!
hospic/o hospic, ošetrovna pro těžce nemocné
hot! hoto! jed! hyjé! jedeš!
hub/o *zeměd.* lán ~**ulo** láník
hul/o vlnění, čeření *tech.* skořepina konstrukce lodi
huligan/o chuligán
hurđ/o ošatka, košatina *sport.* proutěná překážka
huri/o huriska, milostnice v ráji *přen.* krasavice, kočka
husum/o japonské posuvné dveře
ĥamsin/o chamsin (*horký suchý vítr*)
ĥat/o chatrč, chalupa (*s doškovou střechou*)

idl/i *n tech.* běžet naprázdno
igl/o iglú
imanent/a imanentní, bytostně vlastní, něčemu příslušné
imbric/i, imbrik/i *t* (doškovitě) (po)skládat
imersi/o *hvězd.* imerze, zatmění
impoz/i *t polygr.* rozmístit stránky na knižní arch
inciz/i *t lék.* provést nařiznutí
indent/i = **dešoví** odsunout, posunout
infest/i *t* zamořit (*kryšami, bacily*) ~**iĝo** zamoření
invok/i *t práv.* dovolávat se svědectví
iriz/a duhově zbarvený ~**i** *t* irizovat, duhově zbarvit
irk/o mezinárodní odpovědka

jet/o *let. hovor.* tryskové / proudové letadlo
jovial/a žoviální, (bodře) veselý, dobromyslný
jul/o *nám.* záďové veslo

ĵabot/o *text.* žabó, žabot (*zřasený límec*)
ĵak/o *eltech.* zdírka *text. zast.* redingot
ĵam/i *t eltech.* rušit (*radiový příjem*) ~**ado** rušení ~**ilo** rušička
ĵar/o hliněný džbán *tech.* skleněný zvon
ĵib/o *nám.* kosatka (*trojúhelníková plachta*)

ĵingl/o *hud.* úvodní znělka
ĵonk/o *nám.* džunka
ĵos/í *t zahr.* založit (*dočasně zahrnout hlinou kořeny*)
ĵuĵicu/o *sport.* džiu-džitsu
ĵuĵu/o žužú (*ozdobný přívěsek*)

kacik/o kasik (*indiánský náčelník, přen. vlivná osoba*)
kadis/o *text.* vlněná houně
kakofoni/o kakofonie, nelibozvučnost
kakografi/o kakografie, text plný chyb
kalazi/o *lék.* chalazion, včelí zrnko (*zánět v očním víčku*)
kalfatr/i *t tech. nám.* těsnit, utěšňovat, ucpávat
kalkulus/o *lék.* ledvinový / močový / žlučový kámen
kalorifer/o = **stovo** kamna
kalpak/o *text.* kalpek (*vysoká válcová čepice*)
kalumet/o kalumet (*indiánská dýmka míru*)
kam/o *tech.* vačka ~**šafto** vačkový hřídel
kantilevr/a *tech.* krakorcový, konzolový (*upevněný na jednom konci*) ~**a ponto** konzolový / krakorcový most
kapok/o *odb.* kapok, stromová bavlna, rostlinné peří
kapol/o kabošon, cabochon, čočkovec (*drahokam*)
kapon/o *zeměd. zool.* kapoun (*vykastrovaný samec kura*)
karakol/i *sport.* poskakovat, točit se (*o jízdě na koni*)
kard/i *t text.* mykat (*vlnu, stříž*)
karmanjol/o *hud.* karmaňola
karmezin/a tmavočervený, zářivě rudý
karmin/o karmín (*sytě červená barva*)
karol/o *hud.* koleda, vánoční *n.* velikonoční píseň
kartav/i *n* ráčkovat
kartuzi/o *náb.* kartouz, kartouza, kartuziánský klášter
kasav/o kasava, kasave, škrob manioku
kason/o *nám.* keson, potápěčský zvon
kavaliér/o *voj.* kavalír (*pevnostní stavba*)
kazin/o kasino
kazu/o *náb.* vědomá pochybnost (ve věcech víry)
kazubl/o *náb.* kazule, kázule, ornát
kebab/o *kuch.* kebab **turn~o** doner kebab
kebrač/o kebračo, kebračové dřevo (*pevné a tvrdé*)
keč/o *nám.* keč (*typ dvoustěžňové plachetnice*)
ken/o smolné dřevo, louč ~**a torčo** (smolná) pochodeň
kiang/o *zool.* kiang (*větší druh asijského divokého osla*)
kibic/o kibic, radil
kibl/o *náb.* kibla (*směr k Mekce při modlení*)
kibuc/o *ekon.* kibuc (*izraelská družstevní vesnice*)
kidnap/i *práv.* unést ~**o** únos
kik/i = **šoti** *t sport.* kopnout, vykopnout
kikerik/o kokrhání
kilson/o *nám. let.* páteř (*lodi, letadla*)
kilt/o *text.* kilt (*mužská skotská sukně*)
kim/o = **cumo** *bot.* vrcholík (*druh květenství*)
kip/i *n* vyklápet se
kipr/o *kuch.* uzený slaneček
kir/o *kuch.* kir (*koktejl z bílého vína a červeného likéru*)
kirk/o kostel (*křesťanský*)
kirk/o = **cirkuo** *zool. rod* moták
kirmes/o *chem.* kermes (*červené barvivo*), karmazín
kiropter/oj *zool.* letouni
kirš/o *kuch.* višňovice
kiš/o *kuch.* quiche (*slaný koláč*)
kiv/o *bot.* kiwi (*ovoce*)

klam/i *n lit.* hlučet, rámusit, křičet, povykovat
klaroskur/o *um.* šerosvit
klaüz/o *práv.* doložka, klauzule
klem/o *eltech.* svorka ~**aro** *eltech.* svorkovnice
klink/o závora, petlice
klip/o klips, stiskací spona **paper~o** kancelářská sponka
kliper/o klipr (*plachetnie, letadlo*)
kliš/i *t* pořizovat štoček / negativ
kliv/i *t min.* (roz)štěpit
knap/o = **varleto** páže, zbrojnoš
knel/o *kuch.* klops
knik/i deformovat se (tlakem) do stran
knut/o knuta, karabáč
kombe/o *geol.* úžlabina, žlab
kondiment/o *kuch.* ochucovadlo, chuťová přísada
konstip/i *t lék.* (z)působit zácpu (**iun** někomu)
kontre/o *hud.* country
kops/o výmladkový les, nízký les, pařezina
koš/o *tech. sport.* očko, poutko *eltech.* svorka
kote/o kóta na výkrese ~**ado** kótování
koteri/o *zvl. polit.* koterie, klika
kotiljon/o *hud.* kotilión (*francouzský společenský tanec*)
koz/o *fil.* kauza (*věc, případ, událost*)
kredenc/o příborník, kredenc
kreko/o *nám.* malý záliv
kreml/o *hist.* kreml (*městský hrad n. pevnost v Rusku*)
krenel/o *voj. hist.* proluka cimbuří
kresp/o *kuch.* lívanec
kring/o sladký preclík
krip/o žlab, jesle
kris/o kris, malajská dýka
krism/o *náb.* křížmo, chrizma (*svěcený olej*)
kuli/o kuli (*nekvifikovaný přístavní nádeník, nosič*)
kulm/o *bot.* stéblo
kulot/o krátké kalhoty (*pod n. nad kolena*)
kumis/o kumys (*zkvašené kobyli mléko*)
kungfu/o *sport.* kung-fu
kup/o *lék.* sací baňka, vakuová masážní baňka
kurar/o *chem.* kurare ~**izo** *lék.* otrava *n.* léčba kurarem
kurator/o *práv.* opatrovnictví, kuratela
kurátor/o *práv.* kurátor (*nadace, sbírek ap.*), opatrovník
kuri/o *náb.* kurie
kuskus/o *kuch.* kuskus (*sparaená krupice*)
kva! kvak! kvak, kvak (*hlas žáby*)
kvivit! kvi, pípí ~**i** *n* pípat

lab/o *slang.* laboratoř
labambumi tancovat labambu
laberdan/o *kuch.* naložená treska
ladan/o ladan(um) (*vonná klejopryskyřice*)
lala! bleble (*broukání miminka*) ~**i** broukat
lambad/o lambada (*tanec*)
lamm/o *zool.* žralok sled'ový
lancin/i *n lék.* (opakovaně krutě) bolet
langvor/o *kniž.* malátnost, ochablost
larg/e *nám.* šikmo po větru *hud.* largo, široce, pomalu
lasanj/oj *kuch.* lasagne, lazáně
lasciv/a lascivní, oplzlý, necudný
latifundi/o latifundie, rozsáhlé statky
latrin/o latrína, suchý záchod

latron/o *lit.* zloděj, lotr
latun/o mosaz ~**ažo** mosazný předmět
laůb/o loubí, besídka
lavab/o umyvadlo (*na zdi s kohoutky, zrcadlem a odpadní výpustí*)
laz/o laso ~**i**, ~**okapti** *t* chytat / chytit lasem
lazaron/o lazarion, žebrák, povaleč
legac/o *práv.* legatum, odkaz ~**i** *t* odkázat někomu
letal/a *lék.* letální, smrtící
libertin/o libertin (*propuštěný otrok n. stoupenec uvolněných mravů*)
lid/o *hud.* lidovka, písnička
likvesk/i *n chem.* navlhnout, navlhat
lil/a lila, lilový, jasně fialový
limed/o limeta, citroník sladký
lind/a *lit.* pohledný, švarný ~**ulo** hezoun, fešák
lintel/o *stav.* překlad (*dveřní / okenní*)
lis/o *text.* osnova koberce
lirl/i *n lit.* zurčet, klokotat, bublat, šumět
liz/o *chem. fyz. lék.* lýza, rozklad, rozpuštění
lo! haló, hej!
lof/i *t nám.* směřovat proti větru (*zvl. loď*)
lom/o hlína, prst, (zemědělská) půda, zemina
long/o lonže, jízdařská oprat'
loz/a volný, uvolněný
lozanĝ/o kosočtverec (předmět)
lucid/a *lék. fil.* lucidní, jasný
luĝ/o *sport.* sánky rohačky ~**i** sánkovat
luk/o vikýř, světlík, okénko, padací dveře do podpalubí
lukr/i *t* vydělávat (si) (prací)
lumb/o bedra, ledví ~**ažo** *kuch.* roštěná
lunatik/o náměsíčník *přen.* náladový člověk

macis/o *kuch.* muškátový květ (*koření*)
madz/o *hist.* palcát *přen.* obřadní žezlo, insignie
magr/a hubený ~**a viando** libové maso
mahut/o mahaut (*vodič slona v Indii*)
makabr/a *lit.* hrůzný, děsivý
Makadam/o *hist.* McAdam **m~o** makadam (*asfalt*)
makoli/o *kuch.* makkoli (*korejské rýžové víno*)
makram/o, makrame/o drhání, makramé (*krajky*)
male/o palička
malign/a *lék.* maligní, zhoubný
malversaci/o *práv.* malverzace, zpronevěra peněz
mamb/o *tanec* mambo
mameluk/o, mamluk/o *hist.* mameluk, mamlúk
mana/o *náb.* mana (*pokrm seslaný z nebes*)
mandol/o *hud.* mandola (*stará loutna*)
mandolin/o *hud.* mandolína
mandorl/o *náb. um.* mandorla (*svatozář*)
mandren/o *tech.* upínací trn (soustruhu), průbojník
mansard/o mansardová střecha, mansarda (*místnost*)
mant/o *zool.* kudlanka nábožná *přen.* nebezpečná žena
mantr/o *náb.* mantra (*mnohokrát opakovaná modlitba*)
marabut/o *náb.* marabut (*islámský asketický poustevník*)
maraskin/o *kuch.* maraskino (*višňový destilát*)
marasm/o *lék.* marasmus (*sešlost věkem n. chorobou*)
marel/o = **hopludo** skákání panáka (*dětská hra*)
mariĥuan/o marihuana
marimb/o *hud.* marimba, marimbafon (*bicí hud. nástroj*)

marmit/o hrnec, kotlík **prem~o** tlakový hrnec
masor/o *náb.* Septuaginta, masorétský text Bible
mastik/o tmel, kyt ~**i** *t* tmelit, kytovat
menad/o *náb. hist.* menáda, bakchantka
menaĝeri/o = **bestejo** zvěřinec
midraš/o *náb.* midraš
mikad/o *hist. polit.* mikado (*titul japonského císaře*)
mikrofiĉ/o *inf.* mikrofiš
mikst/a smíšený
mikstur/o *lék.* mixtura (*tekutá směs několika léčiv*)
minc/a *lit.* tenký
mistral/o *met.* mistral (*jihofrancouzský studený vítr*)
miting/o mítink, veřejné shromáždění (*zvl. politické*)
mitr/o *náb.* mitra
mitrajl/o *hist. voj.* střepiny do palné zbraně
mitral/o *voj.* kulomet ~**eto** samopal
mjel/o *anat.* (pátevní) mícha
mobil/o závěsná pohyblivá dekorace
mocarel/o *kuch.* mozzarella (*druh měkkého sýra*)
moci/o *práv.* oficiální návrh (*zákona, nařízení, smlouvy*)
moĉi/o *kuch.* moči (*japonské koláčky z rýžové pasty*)
modem/o *inf.* modem
modilon/o *arch.* krakorec, konzola
modlur/o *arch.* žlábkování, vroubkování
mohajr/o *text.* mohér(ová látka)
mojos/a *hovor.* bezvadný, úžasný
moka/o *kuch.* moka (*druh silné černé kávy*)
mokasen/o mokasin
molest/i *t* obtěžovat, dotírat, špatně zacházet
monsinjor/o *náb.* monsignore (*čestný titul kněží*)
morb/o *odb.* nemoc, choroba, morbus
morbid/a *lék.* chorobný, neduživý *lit.* jemný
morbil/o *lék.* spalničky
morn/a *kniž.* ponurý, pochmurný, zasmušilý, tísnivý
moroz/a mrzutý, nevrlý
mortadel/o *kuch.* mortadela (*druh salámu*)
mortal/o = **mortideva homo, mortemulo** *náb.* smrtelník
morter/o *stav.* malta
mortez/o dlab ~**i** (vy)dlabat
mosk/o pižmo, mošus
moskatel/o muškátové víno
most/o mošt
mot/o moto, motto, heslo, citát
moviment/o *hud.* věta (*část symfonie ap.*)
muar/i *t* dát moarový vzhled (*lesk na kov n. tkaninách*)
mucid/a ztuchlý, zatuchlý
mud/o *zool.* svlékání (*výměna kůže*), shazování (parohů)
mudeĥar/o mudejar (*španělský muslim*)
muestr/o statistický vzorek ~**i** vybrat statický vzorek
muezin/o *náb.* muezzin (*vyvolávač z minaretu*)
mufl/o *tech.* mufle, muflová pec
mufti/o *náb.* muftí
mug/o *bot.* borovice kleč, kosodřevina
mulĉ/o *zeměd.* nastýlka, mulč(ovací materiál)
muleta/o muleta (*červená plachta toreadora*)
mung/i *n* smrkat *t* čistit nos (*někomu*)
municip/o *polit. práv.* obec (*město n. vesnice*)
murb/o *kuch.* linecké těsto
musked/o *voj. hist.* mušketa ~**isto** mušketyř
musli/o *kuch.* müsli

muslin/o *text.* mušelín
muson/o *met.* monzun
mustang/o mustang (*severoamerický zdivočelý kůň*)
mutil/i *t lék.* znetvořit, zmrzačit
mutual/a *práv. polit.* vzájemně podpůrný
muzikal/o *hud. div.* muzikál
muzulman/o = **islamano** muslim *zast.* musulman

nacel/o kabina lanovky / vzducholodi, koš balónu
nanken/o *text.* nankin
narak/o peklo (*dle buddhismu*)
nargile/o vodní dýmka, nargila
nas/o vrš (*košík na chytání ryb v řece*)
natalitat/o = **naskokvanto** porodnost
nepent/o *mytol.* nápoj utišující žal
nevaj/o *met.* firm, srež, starý sníh začínající ledovatět
nif/o UFO *hovor.* ufo ~**ologio** ufologie
nipl/o *tech.* závitový spoj (potrubí)
Norn/o *mytol.* (skandinávská) sudička
notic/o obšírnější sdělení
noumen/o *fil.* noumenon, podstata věci
numen/a *náb.* nadpřirozený, posvátný, veliký ~**o** númen, neosobní síla, boží vůle

obdukcí/o, obdukt/o *lék.* obdukcce, pitva
obedienc/o *náb.* obediencie (*církevně právní podřízenost*)
obelus/o *polygr.* znak – + nebo †
obi/o obi (*ozdobný pás ke kimonu*)
oblat/o *kuch.* oplatka
oblig/o *ekon.* obligo, závazek, povinnost
obligaci/o obligace, dluhopis, dlužní úpis
obnubil/i zahalit, zatemnit *lék.* způsobit mráкотný stav
obol/o obolus, malá peněžní částka (*spropitné, almužna*)
obsidian/o obsidián, sopečné sklo
obstetrik/o *lék.* porodnictví
obten/i *t* dosáhnout, vymoci, získat (*výsledek*) vyprosit
obtur/i *t zvl. tech. lék.* (neprodyšně) uzavřít / ucpat
odalisk/o odaliska, otrokyně (v sultánově paláci)
odekolon/o kolínská voda *hovor.* kolínská
odometr/o = **hodometro** měřič ujeté / ušlé vzdálenosti, odometr, kroměř
odontometr/o měřič zubů; zoubkoměr (*ve filatelii*)
ofertori/o *náb.* ofertorium, obětování
ofr/i *t* nabídnout (*hostu občerstvení*)
oho! ach!, ah!, och!
oj! (*povzdech, výraz lítosti*) ach!, au! (o) jejej!
okcipit/o *anat.* týl, zátylí ~**a osto** = **okcipitalo** týlní kost
okr/o *geol.* okr ~**a farbo** (nátěrová) okrová barva
oliban/o kadidlo
omen/o omen (*osudové znamení*)
omlet/o *kuch.* omeleta, amoleta
ompir/o *sport.* rozhodčí
onglet/o *polygr.* pruh papíru v knize pro vlepění příloh
onstep/o *americký tanec* one-step
opidum/o *hist.* opidum, (starověké) hradiště
opodeldok/o *lék.* opodeldok (*mazání*)
orcín/o *zool.* kosatka
ordal/o *hist. práv.* ordál, ordálie, Boží soud
oread/o oreáda, horská nymfa
oremus/o *náb.* oremus (*pozvání k modlitbě*)

ovibov/o pižmoň, tur pižmový
ovr/i *t* otevřít, odkrýt

pa! , pche! (*citoslovce nespokojenosti*)
pajr/oj *hist.* párové, peerové (*vysoká šlechta*)
palanken/o palankin (*orientální krytá nosítka*)
palatin/o *hist.* palatin, palatýn (*šlechtic*)
palavr/o mnohomluvnost, povídavost
paled/o *dopr., obch., tech.* (přepravní) paleta
palestr/o *hist.* palestra (*starořecké zápasiště / cvičiště*)
panace/o *lék.* panacea, všelék
pandemoni/o vláda démonů, peklo *přen.* bezuzdné řádění
panegir/o chvalořeč ~**i** n napsat / přečíst chvalořeč
pankrac/o *sport. hist.* pankrác (bojové umění)
pans/i *t lék.* ošetřit ránu
papil/o *anat.* papila, bradavka, výrůstek
paraf/o parafa, podpisová značka, zkrácený podpis
parat/i *sport.* chránit, bránit
parataks/o *jaz.* parataxe, souřadnost
pare/o *text.* pareo (*tahitská zavínovací barevná sukně*)
parez/o *lék.* paréza, obrna
parfe/o *kuch.* parfé (*zmrazená smetana s ovocnou dřeni*)
pari/o *hist.* pária *přen.* žebrák, vyvrženec, vyděděnec
pariet/o *text.* podšívka *anat.* stěna, paries
parvenu/o parvenu, povýšenec, nadutec
pasament/o *text.* prýmek, lemovka
pasat/o (= **alizeo**) *met.* pasát
pase/o minulost, dávná doba / věc ~**ismo** staromilství
pasteč/o *kuch.* paštika
pastel/o lentilka *lék. kuch.* pastilka *lék.* kulatá tabletka
pastiê/o *lit. hud.* pastiš (*napodobenina jiného díla*)
pastis/o *kuch.* pastis (*francouzský anýzový likér*)
paša/o *hist.* paša
paštel/o *um.* pastel (*barevná tyčinka*)
patn/o *stav.* vaznice **firsto~o** hřebenová vaznice
patric/o patrice (*pohyblivá část tvářecího nástroje pracující proti matici*), punc, puncovní značka (*úřední ověření pravosti a ryzosti předmětů z drahých kovů*) ~**i** *t* puncovat
patrone/o *text.* patrona (*šablona tkaného vzoru*)
pavan/o *hud.* pavana (*pomalý tanec, hudba k němu*)
pavez/o *nám.* vlnolam (*ochranné hrzení paluby*)
pean/o *hud.* paján (*hist. chvalozpěv na boha Apollóna; voj. bojový oslavný chorál; přen. chvalozpěv, hymnus*)
pecaj/o (= **pekina** / **čina brasiko**) *bot. kuch.* pekingské zeli
pedant/o pedant, puntičkář ~**a** pedantský, puntičkářský ~**eco** puntičkářství, pedantství
pedel/o pedel, kostelník, nižší úředník (na vysoké škole / soudu)
pederast/o *lék.* pederast ~**io** pederastie (*pohlavní zneužívání chlapců*)
pediatr/o (= **infankuracisto**) pediatr, dětský lékař ~**io** pediatrie, dětské lékařství
pedikur/i *t* provádět pedikúru ~**o** pedikúra, odborné ošetření nohou ~**istino** pedikérka
Pegaz/o *mytol.* Pegas (*okřídlený kůň, symbol básnictví*)
hvězd. Pegas (*souhvězdí*)
pejorativ/a pejorativní, hanlivý

pektoral/o *anat.* prsní sval **maĵora / minora** ~o velký / malý sval prsní

pelad/o *lék.* pelade, chorobné padání vlasů

pelerin/o pelerína, pláštěnka (*plášť bez rukávů*)

pelmel/o pel-mel, nesourodá směsice, páte přes deváté ~a nesourodý, zpřeházený, zmatený

pelot/o *sport.* pelota (*tvrdý míček, hra s tímto míčkem*)

penal/o *sport.* penalta, pokutový kop

penc/o pence, penny (*drobná britská mince*)

penepplan/o *geol.* penepplén, parovina (*rozsáhlý rovinný reliéf, obvykle vytvořený dlouhodobou říční erozí*)

pense/o *bot.* violka *hovor.* maceška **ĝardena** ~o (= **violego**) violka zahradní **trikolora** ~o (= **trikolora violo**) violka trojbarevná, maceška trojbarevná

pensi/o penze, důchod ~i *t* vyplácet důchod ~ulo důchodce, penzista ~(ul)igĭ stát se důchodcem, (ode)jít do důchodu

pension/o penzion ~ano obyvatel penzionu ~estro vedoucí penzionu

pensionat/o penzionát (*internátní ústav pro výchovu mládeže*)

pentatlon/o *sport.* pětiboj, pentatlon

pentod/o *eltech.* pentoda (*elektronka s pěti elektrodami*)

peon/o pěšec (*nejnižší figura v šachové hře*) *ekon.* peon (*jihooamerický zemědělský dělník*) ~ismo skryté nevolnictví, vykořisťování zadlužených peonů

peoni/o *bot. rod* pivoňka **oficina** ~o pivoňka lékařská

pepl/o *hist.* peplos (*ženský oděv bez rukávů, sepnutý na rameni*)

peplom/o prošívaná pokrývka

pepon/o *bot.* tykev obecná, dýně obecná, tykev turek (*rostlina i plod*)

peren/o *bot.* trvalka, vytrvalá rostlina, perena (*víceletá bylina*) ~i *n* růst více let

perestrojk/o *hist.* perestrojka (*rekonstrukce sovětského politicko-ekonomického systému*)

perfor/i *t* *lék.* perforovat, protrhnout, proděravět ~(ad)o *lék.* perforace, proděravění, protržení

perfuz/i *t* *biol.* perfundovat ~o perfuze (*přůtok krve tkání n. orgánem*)

pergol/o *stav., zahr.* pergola, lehké loubí

perkut/i *t* proklepat, narazit, *lék.* vyšetřovat poklepem ~(ad)o *lék.* perkuse, vyšetření poklepem ~ilo úderník (*palné zbraně*), *lék.* pokleповé kladívko ~instrumento (= **frapinstrumento**) *hud.* bicí nástroj

perlit/o *tech.* perlit (*metastabilní soustava železa a uhlíku*)

perlon/o *text.* perlon (*německý nylon*)

permaloj/o *tech.* permalloy (*magneticky měkká slitina železa a niklu*)

peron/o zvýšené zápraží (se schody), vnější schodiště

persien/o (= **laťšutro**) lamelová okenice

perspir/i *fyziol.* perspirovat *hovor.* dýchat kůží ~(ad)o perspirace *hovor.* dýchání kůží

pesari/o *lék.* pesar (*antikoncepční poševní vložka*)

petard/o signální raketa, petarda

petici/o (= **petskribo**) petice ~i *t* žádat petici, předložit petici

petit/o *polygr.* petit (*stupeň velikosti tiskařského písma: 8 bodů = 3,009 mm*)

pic/o *kuch.* pizza ~ejo pizzerie ~isto výrobce a prodejce pizzy

pierid/o, pieris/o *zool. rod* bělásek ~edoj čeled' běláskovití

pierot/o *div.* pierot

pif! paf! pif! paf! (*citoslouce pro zvuk výstřelu*)

piĝin/o *jaz.* pidžin (*jazyk vzniklý smíšením jazyků kolonizátora a domorodců*)

pikador/o (= **pikrajdisto**) pikador (*zápasník s býky na koni vyzbrojený kopím*)

pikaresk/a *lit.* pikareskní, dobrodružně šibalský

piked/o *voj.* piket(a) (*menší pohotovostní jednotka / odloučené předsunuté strážní stanoviště*)

piked/o pikety (*karetní hra*)

pikl/oj *kuch.* bylinné koření v nálevu

piknik/o piknik (*společné občerstvení v přírodě, zpravidla během výletu*) ~i *n* pořádat / udělat piknik

piktur/o (= **pentrarto**) *um.* malířství

pikup/o (= **sonprenilo**) přenoska (*gramofonová ap.*)

pilaf/o *kuch.* pilaf, pilav (*vařená rýže n. bulgur s masem, zeleninou a jinými přísadami*)

pilastr/o *arch.* pilastr (*před líc zdiva mírně vystupující přízvední pilíř*)

pilčard/o, pilhard/o *zool.* sardinka obecná

pilon/o pylon (*hist. arch.: chrámový portál staroegyptského chrámu; tech., eltech.: stožár elektrického vedení, / visutého mostu*)

pilori/o (= **malhonora kolono**) *hist. práv.* pranýř

pimp/a půvabný, vkusný, elegantní, svůdný ~a **plenumo** nádherný / skvělý výkon ~a **vesto** líbivý oblek ~a **virino** přitažlivá / půvabná žena

pinakotek/o *um.* obrazová galerie, (veřejná) obrazárna, pinakotéka

pinas/o *nám.* pinas, pinasa, pinaska (*velký plochý pomocný člun*)

pind/o *zast.* pinta (*stará jednotka objemu*)

pinjon/o *stav.* (= **gablo**) štít, lomenice *tech.* pastorek

pipet/o *chem.* pipeta **mikro~o** mikropipeta

pirgeometr/o *tech.* pyrgeometr (*měřič zemského záření*)

pirheliometr/o *tech.* pyrheliometr (*měřič přímého slunečního záření*)

pirn/o *text.* kaneta, útková cívka (*pro člunkový tkací stroj*)

pirog/o *nám.* piroga (*člun vydlabaný z jediného kusu kmene*) *kuch.* pirožka, pirožek, piroh (*pečená / smažená / vařená taštička*)

piroz/o *lék.* pálení žáhy, pyróza

piruet/o *sport.* pirueta ~i *n* provést / udělat piruetu

pit/a *lit.* titěrný, nepatrný, mrňavý

pitě/o (= **piĉo**) *hud.* výška tónu *ní šupinek kůže*)

placeb/o *lék.* placebo (*přípravek bez účinné látky k nerozeznání podobný účinnému léku*) ~efiko placebová reakce, placebo efekt

plas/i *t* *ekon.* uložit / vložit peníze (*do cenných papírů / nemovitosti / zlata ap.*), investovat

plastí/o *lék.* plastika, plastická operace

plastik/o *um.* plastika (*výtvarné umění, tj. sochařství, medailérství ap.*)

plastr/o *lék.* (léčivá) náplast (léčebný přípravek přikládáný na kůži)
platband/o *zeměd.* lem záhonu (okraj pozemku z okrasných květin)
platdič/o Dolnoněmec **la** ~**a** dolnoněmčina (skupina severních dialektů němčiny)
platen/o *chem.* platina
platin/o *polygr.* přítlačná deska (tiskařského lisu)
plaů! žbluňk! (*citoslovce zvuku při pádu do vody*)
plebiscit/o *práv.* plebiscit, všelidové hlasování
plegi/o *lék.* plegie, ochrnutí **hemi~o** hemiplegie (úplné ochrnutí pravé n. levé poloviny těla) **para~o** paraplegie (ochrnutí dolních končetin)
plejd/o *text.* pléd (velký silný vlněný šátek)
plejnkant/o *hud.* chorál, (jednohlásý) sborový zpěv
plet/o podnos, táč **bak~o** pečicí plech **rosto~o** pekáč (na maso)
plint/o *arch.* plint, plinthus (čtvercová deska pod sochou / sloupem)
plis/i *t* plisovat, plizovat (látku) ~**o**, ~**ajo** plisé, plizé (plisovaná látka)
plot/o *zool.* plotice obecna
ploton/o *voj.* četa
plumon/o lehká peřina / pokrývka
plump/a nevzhledný ~**a stilo** kostrbatý / neuhlazený sloh
plyš/o *text.* plyš ~**a** plyšový (**urso** medvídek) ~**eca** plyšově hebký (**musko** mech)
pob/o *nám.* zád' (zadní část lodi) ~**o**, ~**ferdeko** zadní paluba
poci/o tekutý lék, léčivý nápoj *hovor.* užívání
poč/i *t* vařit ztracená vejce ~**itaj ovoj** ztracená vejce
podagr/o *lék.* podagra, dna (v užším smyslu postižení kloubu palce u nohy) ~**ulo** podagrista
pojn/o *anat.* zápěstí
pok/e (= **malmulte**) málo
pol/i *t mat.* aproximovat **inter~i** interpolovat **ekster~i** extrapolovat
polder/o *zeměd.* poldr, polder (půda získaná vysušením moře)
polent/o (= **maizkačo**) *kuch.* polenta, kukuřičná kaše
poliandri/o mnohomužství, polyandrie *zool.* páření samice s více samci
poligami/o polygamie, mnohomanželství *zool.* střídání partnerů při rozmnožování *bot.* současný výskyt samčích i samicích květů na téže rostlině ~**ulo** muž s více manželkami ~**ulino** žena s více manžely
poligini/o polygynie, mnohoženství *zool.* páření jednoho samce s více samicemi
polikro/a (= **pleokroa**, **pleoňroa**) mnohobarevný (nerost)
polis/o pojistná smlouva **krom~o** dodatek pojistné smlouvy
politur/i *t* politurovat, lakovat (bezbarvým lakem)
polj/o *geol.* polje, protáhlá sníženina
poltron/o zbabělec, ustrašenec, bázlivec, sketa
pomad/o pomáda ~**i** *t* pomádovat, potřít pomádou
pomel/o hruška jezdeckého sedla, hruška u jílce meče
pomp/o pompa, okázalost, přehnaná nádhera ~**a** pompézni ~**i** *t* být pompézni / okázalý
ponč/o *text.* pončo (pruh tkaniny s otvorem pro hlavu)

pond/i *t mat.* vyvážit, vyrovnat ~**ita meznombro** vážený průměr
pone/o *zool.* poník, pony (kůň malých plemen)
ponže/o *text.* ponžé (velmi tenká hedvábná **tkanina** v **plátnové vazbě**)
pontifik/o *náb.* pontifex, velekněz, biskup **čef~o** nejvyšší kněz, papež
ponton/o *nám.* hausbót (plovoucí chata / kantýna) *dopr. voj.* ponton (plochý člun k vytvoření plovoucího mostu)
pop/o *náb.* pop, pravoslavný kněz ~**eca** popský
pop/o *hud.* pop, populární hudba ~**arto** pop-art ~**muziko** pop-music, populární hudba
poplin/o *text.* popelín
poplit/o *anat.* zákolení ~**a kavo** podkolenní jamka
porč/o *arch.* dveřní přístřešek
pore/o *bot.* pór zahradní, pórek
porfir/o *geol.* porfyr ~**a** porfyrický ~**a strukturo** porfyrická struktura
poriğ/o (= **avenkačo**) *kuch.* ovesná (vločková) kaše
portal/o *arch.* portál
porter/o *kuch.* porter (silné tmavé pivo)
portik/o *arch.* portikus (otevřená sloupová předsíň před hlavním vchodem)
portolan/o *hist.* portolán, portulán, portolánová mapa, kompasová mapa (středověká námořní mapa s popisem přístavů a pobřeží)
postament/o (= **pedestalo**) podstavec, pedestal
postič/o imitace, atrapa, napodobenina ~**a lipharo** falešný knír
postiljon/o *sděl. hist.* postilion (jezdec na koni n. kočí poštovního vozu)
postulat/o *fil.* postulát, nutný předpoklad
poš/o kapsa *geol.* (skalní) kapsa (dutina ve skále vyplněná odlišným materiálem) *voj.* kotel, kapsa (prostor obklíčeného)
potenciometr/o *eltech. chem.* potenciometr ~**io** potenciometrie
poųp/o (= **pobo**) *nám.* zád' (lodi)
povr/a *lit.* ubohý, chudý, nuzný ~**ulo** ubožák, chudák
prah/o *nám.* proa (malajský úzký člun)
prajm/o *voj.* roznětka (rozbušky / pyrotechnické slože), zápalka (náboje) ~**i** *t* opatřit roznětku / zápalkou
prakrit/o *hist. jaz.* prákrť (hovorová verze sanskrtu)
pralin/o *kuch.* pralinka
pranci/i *n* (o koni) vzpínat se *přen.* naparovat se / napařovat se
prat/o *zeměd.* loučka, políčko
pratikabl/o *div.* praktikábl (pomocný přenosný podstavec n. lešení na jevišti)
prebend/o *náb.* prebenda, obročí (důchod spojený s vykonáváním církevního úřadu)
precedenc/o, **precedent/o** precedens, precedent (vzorové rozhodnutí pro podobné případy)
precept/o příkaz, pravidlo, (závazný) předpis
precesi/o *fyz. hvězd.* precese (pohyb osy rotujícího tělesa vlivem vnějších sil / vychylování rotační osy Země vlivem Slunce a Měsíce)
precioz/a *lit.* preciózní, uhlazený, vyumělkovaný, přepjatě dokonalý

precipit/i chem. srážet ~**aĵo** chem. sraženina ~**aĵoj** met. srážky ~**iĝi el solvaĵo** chem. (vy)srážet se z roztoku
prefac/o (= **antaŭparolo**) předmluva
prefaci/o náb. preface (úvodní modlitba před pozdvihováním)
preg/i t tech. tvářet, tvarovat lisováním ~**ado** tváření
premium/o ekon. pojistné ((pravidelná) platba pojišťovně)
prepost/o náb. probošt ~**ejo** probošství
prepuci/o anat. předkožka, prepucium ~**ulo** náb. neobřezanec
prerogativ/o práv. prerogativa, prerogativ, výsada, výhradní právo
presbiop/a lék. dalekozraký ~**eco** presbyopie, (stařecká) dalekozrakost, vetchozrakost
presbiter/o náb. presbyter, kněz, biskup
presbyterian/o náb. presbyterián ~**ismo** presbyterianismus, presbyteriánství (zásada obecného kněžství věřících)
preskrib/i t předepsat, poručit li ~**is tujan revenon** nařídil okamžitý návrat ~**ita medikamento** předepsaný lék ~**o** náb. příkázání práv. příkaz, předpis lék. předpis
preskript/o práv. promlčení, preskripce, zánik vymahatelnosti ~**iĝi** promlčet se **akir~o** (= **uzukapo**) vydržení (způsob nabytí vlastnického práva)
prest/o hud. presto, velmi rychle
prestidigit/i n kouzlit (provádět eskamotáž), provádět triky ~**isto** kouzelník, iluzionista
presuriz/i t let. udržovat normální tlak (v kabině letadla, kosmické lodi ap.)
pretor/o hist. prétor, vysoký (státní / soudní) úředník (ve starém Římě) ~**ano** pretorián (hist.: člen císařské gardy ve starém Římě přen.: nohsled, přísluhovač) ~**ejo** (= **pretorio**) hist. pretorium
preventori/o lék. sanatorium
prezerv/i (= **konservi**) kuch. konzervovat
prezidi/o práv. polit. prezidium, předsednictvo, ústřední orgán (státní / důležité organizace)
prikli/i t zahr. přepichovat, pikýrovat ~**ado** přepichování, pikýrování
prim/o mat. prvočíslo sport. prima (šerm) **gaŭsa** ~**o** Gaussovo prvočíslo ~**a** prvočíselný
primus/o vaříč Primus (přenosný petrolejový vaříč)
prior/o náb. převor ~**ino** převorka
prod/o hist. paladin, rytíř-ochránce **la ~oj de la Reĝo Arturo** rytíři krále Artuše
prodig/i t lit. promarnit, (pro)plýtvat, promrhat ~**(em)a filo** marnotratný syn
prodrom/o lék. prodrom (příznak ohlašující příchod nemoci)
profan/o nezasvěcenec, laik, nevzdělanec ~**a** profánní, světský, nenáboženský ~**i** t znesvětit, znevažovat ~**ado** znevažování ~**anto** znevažovatel ~**eco** profánnost
profilakt/i (= **preventi**) provádět profylaxi, předcházet nemoci (léčebnými prostředky)
prohib/i (= **malpermesi**) t zvl. práv. zakázat, zamezit
prohibici/o práv. prohibice, zákaz, zamezení
prokonsul/o hist. prokonzul (titul bývalého konzula ve starém Římě)

prokur/o práv. , obch. prokura (zplnomocnění jednat jménem podnikatele / podniku) ~**isto** prokurista, zmocněnec (podnikatele)
prolaps/o lék. prolaps, výhřez, vyhřeznutí
prolifer/i n biol. proliferaovat (růst, bujet, (ro)zmnožovat se) ~**ado** biol. proliferace, bujení, novotvoření (tkáně) ~**ema** množivý, schopný proliferaovat
promontor/o zeměp. výběžek pe
prompt/a lit. promptní, okamžitý, pohotový ~**i** jednat pohotově / okamžitě / bez váhání ~**o**, ~**eco** pohotovost, rychlost, promptnost
promulg/i t práv. zveřejnit / vyhlásit zákon ~**o** veřejné vyhlášení (zákona), promulgace
pron/i t provést pronaci ~**ado** pronace ~**anto** anat. pronátor (sval)
propriocept/i t biol. vnímat pohyb / polohu vlastního těla
propuls/i t hnát, pohánět (o motoru)
prosceni/o (= **antaŭscenejo**) div. předscéna, forbina
prosektor/o lék. prosektor (pracovník provádějící n. asistující při pitvě)
proskrib/i t polit. vyhostit, zavrhnout, proskribovat, postavit mimo zákon ~**o** vyhoštění, proskripce, proskribování
prospektor/o prospektor ~**i** t provádět prospekci (vyhledávat ložiska nerostných surovin) přen. provádět prospekci trhu / vhodnosti prostředí / terénu ap.
protagonist/o div. film. protagonist, hlavní postava
protektorat/o polit. protektorát (vnucená závislost)
protestant/o náb. protestant, nekatolík ~**ismo** protestantství, protestantismus
protrud/a anat. vysunutý dopředu, vykloněný, vyhrzlý
proviant/o (cestovní) zásoba potravin hovor. proviant ~**i** zásobovat potravinami ~**ado** zásobování potravinami
provos/o vězeňský dozorce zast. profous, profos
provost/o voj. náčelník vojenské policie
prozelit/o proselyta přen. (nový a/n. horlivý) stoupenec náb. novověrec ~**i** t získávat stoupence, obracet na víru ~**ismo** proselytismus (cílené získávání nových věřících)
pru! tpr! prr! (citoslovce zastavení koně)
pru/o (lodní) příď ~**a** příďový
psil/o div. krotitel hadů
pu! fuj! (citoslovce odporu, ošklivosti)
puc/a vyumělkovaný, nevkusně vyparáděný, křiklavý, vyfintěný ~**o vyumělkovaná omítka**
pudl/i t pudlovat ~**ado** pudlování (zast. postup zkujňování surového železa)
pudor/o (přehnaný / chorobný) stud ~**e mallevitaj okuloj** stydlivě sklopené oči **sen~a** nestoudný **mal~o**, **sen~eco** nestoudnost
puerper/a lék. puerperální, poporodní (týkající se šestinedělní) ~**a febro** lék. horečka omladnic ~**eco** šestinedělí, puerperium, období po porodu
puf! bum, bác! (citoslovce zvuku při pádu)
puf/o poduška, polštářový válec, vycpávka, nabíraná látka **harara** ~**o** načesané vlasy, načesaná vlna (druh účesu) ~**a** nafouklý, načechraný ~**a hararo** bujný vlas, bujná kštice ~**aj vangoj** naduté tváře, buclaté líce ~**igi** nafouknout, nadout ~**igita raporto** přehnaná / nafouklá zpráva ~**igita konduto** nabubřelé chování ~**iĝi** nafouknout se ~**kuko** koblíha

pulk/o, pulkv/o (= **agav(o)vino**) *kuch.* pulque (*agávové víno*)
pulp/o *bot.* dužnina, dužina, *anat.* dřev, pulpa **sukerbeta** ~o dužnina z cukrové řepy ~**igi** *odb.* vystírat (v pivovarnictví), pasírovat (*ovoce ap.*), vařit buničinu ~**ito** *lék.* zánět zubní dřevě, pulpitida
pulul/i *n biol.* rychle se přemnožit
pum! *bác!* (*citoslovce zvuku při pádu*)
pumik/o *geol.* pemza ~**i** brousit / leštit pemzou
punc/a jasně červený (*jako vlčí mák*)
punč/o *kuch.* punč ~**ujo** nádoba na punč
punkci/i *t lék.* provádět / provést punkci ~o punkce, nabodnutí
puntili/o nactiutrání ~**a** urážlivý, nedůtklivý
pur/o *náb.* púr, los, osud
pure/o *kuch.* pyrě, (jemná) kaše
puritan/o *náb.* puritán *přen.* člověk (přehnaně) přísných mravů
Purkinj/o *hist.* Purkyně **čeloj de** ~o *anat.* Purkyňovy buňky
pustul/o *lék.* puchýřek, neštovička, pustula *bot.* výtrusnice, sporangie ~**ozo** pustulóza (*kožní onemocnění s výsevem pustul*)
puzl/o puzzle (*hlavolam na principu skládání obrazu z nepravidelných dílků*)
rabd/o virgule, proutek (proutkář) ~**isto** proutkař ~**ismo** = **omancio** proutkaření
rabet/o *tech.*, drážka, výžlab ~**ilo**, ~**rabotilo** drážkový hoblík, výžlabník, drážkovník
rabl/o *stav.* lomové zdivo
radiestez/o proutkařství ~**isto** = **rabdisto** proutkař
rafe/o *anat.* šev
raglan/o *text.* raglán
ragtim/o *hud.* ragtime (*černošský klavírní styl*)
ragu/o *kuch.* ragú
rajon/o *chem. text.* rajon (*nekonečné nestříhané vizkózové vlákno n. tkanina z něho*)
rajp/i *n tech.* zadřít se, zavařit se
rak/o jesle, police, stojan, věšák, síť na zavazadla **bombo~o** pumovnice (*zásobník let. pum v letadle*) **sekig~o** sušák na prádlo **teler~o** odkapávač na nádobí **toast~o** držák / stojan na tousty
rali/o *sport.* rallye, rely
ralik/o *nám.* výztužné lemové lano plachty
ram/o beran(idlo), buchar ~**i** *t* dusat, pěchovat, zatloukat beranem **man~o** pěch, (ruční) dusadlo
ramp/o *dopr.* nájezdová rampa, šikmá komunikace
ramur/o = **kornaro** parohy, paroží (*pár parohů*)
ranĝ/i *t žel.* seřadovat (**vagonojn** vagony) **forpuša** ~**ado** posun odrazem **pergravita** ~**ado** gravitační posun, třídění / seřadování spouštěním ~**monteto** svážný pahrbek, spádoviště ~**ostacio** seřadovací stanice **dis~i vartrajnojn** rozřadit nákladní vlaky
rankor/o mstivá posedlost, pomstychtivost
rap-rap! šup! honem! pohyb - pohyb!
rapso/d/o *hist.* rapsód, (potulný lidový) pěvec
rapso/di/o *lit., hud.* rapsódie
rasl/o *lék.* chropy, vedlejší dýchací šelesty ~**i** *n* vydávat chropy

rastr/o motyka srdcovitá, motyka s trojúhelníkovým ostřím
rastral/o *hud.* rastrál, osnovka (*rydlo s pěti noži pro rytí hudební osnovy*)
raš/o *lék.* vyrážka, rash
ratafi/o *kuch.* ratafia (*ovocný likér*)
raůf/o = **rako** jesle (pro píci)
raůnd/o *sport.* kolo v boxu
raviol/oj *kuch.* ravioly (*taštičky plněné masem*)
razi/o razie (*náhlá policejní prohlídka*) *hist.* loupežná výprava **fari** ~**on**, ~**i** provést razii
rea/o *zool.* rod nandu ~**edoĵ** *čeled'* nanduovití ~**oformaj řád** nanduové
read/o *bot.* mák vlčí
reb/o *zahr.* hlava (révy vinné), babka (*ztlustlá nadzemní část keře révy vinné*)
rebus/o rébus, *přen.* záhada
recesi/o *ekon.* recese, hospodářský pokles
redempt/i *t* *náb.* vykoupit **R~into** Vykupitel
Redemptor/o Vykupitel
redingot/o redingot
reduť/o *hist.* maškarní ples
ref/o *nám.* skasávací pruh plachty ~**i** *t* shrnout plachtu, (za)refovat ~**ilo** skasávací lan(k)o **mal~i** roztáhnout plachtu
refektori/o refektář, klášterní jídelna
refut/i *t* vyvrátit námitky ~o vyvrácení **ne~ebla** nevyvratitelný, nezvratný
regat(t)/o *sport.* regata
regi/o *polit. práv.* režie (*správa některých státních podniků*)
reglament/i *t* reglementovat, upravit (zvláštním) předpisem ~o zvláštní předpis, reglement
regres/i *n* couvnout, couvat, ustoupit, ustupovat, upadat, klesat **aũto devas** ~**i** auto musí couvnout ~**anta naskokvanto** klesající porodnost ~**a** regresivní, ustupující, zpětný ~**a funkcio** / **linio** *mat.* regresní funkce / přímka ~o regrese, ústup, zpětný vývoj, (dočasný) návrat *práv.* regres, zpětná náhrada, postěžní nárok ~o **de vegetaĵaro pro tropaŝtiĝo** ústup rostlinstva pro nadměrné spásání
regurgit/o *lék.* regurgitace (*návrat polknuté stravy zpět do úst / zpětný tok krve*) ~**i** *n* regurgitovat **tio** ~**igas min** *hovor.* leze mi to z krku
rehabilit/i *t* *práv. lék.* rehabilitovat
rek/o *sport.* hrazda
rekognosk/i *voj.* rekognoskovat, provádět průzkum
rekrement/o *zeměd. tech.* rostlinný odpad (*mláto, pokrutiny aj.*) *biol.* odpadní metabolit
rektif/i, rektifik/i *t chem.* rektifikovat (*mnohonásobně opakovaně destilovat*) *eltech.* usměrňovat *mat.* rektifikovat (*křivku*) ~**ilo** *eltech.* usměrňovač
rekuper/i *t* rekuperovat (*shromažďovat odpadní látky n. energie pro opětné použití*)
rekvizici/i *t* *práv.* rekvírovat, zabavit, (úředně) zabrat ~o rekvizice, zábor
rekvizit/o *div.* rekvizita ~**oro**, ~**isto** rekvizitář
remburs/o dobírka (*obnos*) **paketo per** ~o balíček na dobírku ~**e** na dobírku ~**aĵo** dobírka (*zásilka*)
remiz/o (soukromá) garáž, depo

remolad/o *kuch.* remuláda (*pikantní majonézová omáčka*)
remonstrant/o *náb.* remonstrant
remork/o *dopr.* přívěs, *nám., dopr.* vlečný člun ~i *t* vléci / táhnout jako přívěs ~**ado** vlečení
rempar/o *voj.* předprseň, násep, *val přen.* ochrana, záštita ~i *t* opatřit náspem ~**zono** pás pevnostních náspů / valů
remter/o = **refektorio** refektář, klášterní jídelna
renč/i *t tech.* (vy)šroubovat ráčnou ~**ilo** (matkový) klíč ráčna
rendiment/o *tech.* účinnost *ekon.* efektivnost, výkonnost, produktivita *fin.* výnosnost (*kapitálu, cenného papíru*)
alt~a účinný, výkonný, výnosný ~**a kromsalajro** výkonnostní prémie
rened/oj *zahr.* renety (*odrážky jablek*)
renegat/o *náb. polit.* renegát, odpadlík, odrodilec *přen.* zrádce ~i odpadnout (od víry / hnutí / strany) ~**eco** odpadlictví
renklod/oj *zahr.* renklódy, ryngle (*skupina odrůd slivoni*)
renonc/i *n* odvolat / odmítnout účast, *v kartách* nepřiznat barvu, nepřebít
rent/o *ekon.* renta, důchod z majetku ~**ulo** rentiér ~**umo** = **interezo** úrok ~**umego** lichvářský úrok
rentabilitat/o *ekon.* rentabilita, výnosnost
rep/o *hud.* rap, rapování (*rytmicky mluvené rýmy*)
reparaci/o *práv.* reparace (*nahrazení škod způsobených válkou vítěznému státu*), odškodnění (*náhrada utrpěné škody, újmy poškozenému*)
repetitor/o repetitor, domácí učitel (*opakující se žákem učivo*)
repetitori/o repetitorium (*souhrn poznatků, učiva určitého oboru*)
replik/o replika, (polemická) odpověď *div.* nářážka (*konec textu upozorňující, že v dialogu pokračuje partner*) ~i *tn* replikovat, odpovídat replikou, namítat ~**ado** *biol.* replikace (*proces zdvojení DNA*)
reporter/o = **raportisto** reportér ~**ajo** reportáž
reprezali/o *práv.* represe, represálie, odvěta
reprograf/i *polygr.* reprograficky kopírovat a rozmnožovat dokumenty ~**ado** reprografické rozmnožování, reprografie
reps/o *text.* ryps (*tkanina s jemným vroubkováním*)
repudi/i *t práv.* zapudit manželku / manžela ~**o** zapuzení manželky / manžela
reputaci/o reputace, (dobrá) pověst, vážnost, úcta
reskript/o *hist.* reskript (*písemné rozhodnutí panovníka n. papeže*)
responsori/o *náb. hud.* rezponzorium (*střídavý zpěv kněze a věřících*)
resurekt/i *n* *náb.* vstát z mrtvých ~**o** zmrtvýchvstání
resurs/o *ekon.* (přírodní) zdroj ~**oj** **renovigeblaj** / **nerenovigeblaj** obnovitelné / neobnovitelné zdroje
retabl/o *náb.* retábl, retabulum (*oltářní nástavec s výivarnou ozdobou*)
retikul/o dámská kabelka
retort/o *chem.* křivule (*druh laboratorní baňky*), retorta (*průmyslové zařízení*) ~**a karbono** retortové saze ~**a kreažo** umělá bytost
retrat/i *t ekon.* odvolat dispoziční právo (ke vkladu)
retret/o *voj.* ústup *všeobecně* stažení se (*do ústraní, z politiky, od dvora ap.*)

retuš/i *t* retušovat ~**o** retuš(ování)
revanč/o *sport.* odvěta, odvetné utkání
revelaci/o *náb.* zjevení ~i *t* zjevit
reverend/o *náb.* reverend, důstojný pán (*titul kněze anglické církve*)
revers/o *rub (látky, mince)* ~i *t* obrátit oblek (*přešit rubem navrch*) ~**ebla** oboustranně použitelný (*látka*)
rezident/o rezident (*představitel koloniálního státu v protektorátě*), protektor (*zplnomocněný zástupce okupujícího státu v protektorátě*) ~**ejo** sídlo rezidenta
rezidu/o reziduum, zbytek, zůstatek
rezolut/a rezolutní, rozhodný, rázný
ricel/i *t práv.* přechovávat, (protizákonně) ukrývat ~**ado** přechovávání, (nezákonně) ukrývání ~**isto** přechovávající
rič-rač! *citoslovce trhající se látky*
rift/o *geol.* rift, příkopová propadlina, hlubinný pokles, riftové údolí
rig/i *t nám.* vystrojit (*opatřit plachtovím, lanovím ap.*) ~**ilaro** takeláž ~**o** vystrojení, oplachtění **mal-i** odstranit plachty
rikur/i *inf.* využít část vlastní struktury ~**o** rekurze, rekurzivní volání
rilaks/i *t lék. sport.* relaxovat ~**a tempo** *fyz.* relaxační doba ~**o** *fyz.* relaxace, uvolnění (*návrat soustavy do rovnovážného stavu*) ~**ado** *lék., sport.* relaxace, uvolňování (svalového / duševního napětí)
rileg/i (= **relegacii**) *t* vykázat, vypovědět (*na určené místo pobytu*)
rimes/o *ekon.* rimesa (*zaslání směnky k zaplacení dluhu*)
rimors/o výčitka / hryzení svědomí, lítost ~i *n* mít výčitky svědomí
ripost/i *n* odseknout, rychle a vtipně odpovědět
risling/oj *bot.* ryzlinky (*odrážky révy vinné n. bílá vína z nich připravená*)
rism/o *tech.* rys papíru (*jednotka množství nařezaných archů: 500 archů*)
ristorn/o *ekon.* dobropis, refundace, členský podíl na zisku ~i *t* účtovat, připsat k dobru, refundovat
rivalt/o *div.* předscéna, forbína
rizom/o *bot.* oddenek ~**a** oddenkový **horizontala** / **vertikala** ~**o** plazivý / svislý oddenek **bulbeca** ~**o** cibulovitý / dužnatý oddenek
rod/i = **rongi** *t* hlodat
rod/o *nám.* rejda **el~igi** být unášen větrem na širé moře
rode/o *zeměd.* sehnání dobytka *sport.* rodeo
rogal/o *sport.* rogalo
roj/o *potok* ~**adi** *n* téci po povrchu ~**adaj akvoj** povrchové vody ~**eto** potůček
rok/o *hud.* rock ~**muziko** rocková hudba
rokenrol/o *tanec* rokenrol ~i *n* hrát / tančit rokenrol
roafort/o *kuch.* rokfór (*polotvrdý plísňový sýr*)
roma/o Rom **la** ~**a (lingvo)** romština
romand/o frankofonní Švýcar **R~io** Romandie (*neoficiální název frankofonních oblastí Švýcarska*) **la** ~**aj** *dialektoj* nářečí v Romandii
romb/o *mat.* kosočtverec ~**oido** romboid, kosodélník
orto~a rombický, kosočtverečný, ortorombický (*krytalografická soustava*)
rondaŭ/o *lit.* rondó (*lyrická báseň*)
rondel/o *lit.* rondel *hud.* rondo

ronĝ/i *t* hryzat, hlodat ~**uloj** *zool.* hlodavci
ror/i *n* řvát (*o lvovi, tygrovi*)
rot/o tlupa, houf *zool.* hejno, stádo *voj. nevh.* rota, setnina
rover/o rover, starší skaut (*16 - 25 let*)
rovers/o *text.* klopa
rozari/o *náb.* růženec *přen.* (dlouhá) řada, řetězec
ru/i *t text.* močit (len, konopí) ~**ado** (na)máčení (lnu, konopí)
ruan/a strakatý, grošovaný ~**a** **ĉevalo** grošovaný kůň, grošák
rub/o rum (*stavební odpad / rozpadné zdivo*), sutiny, suť, *přen.* zbytečnosti, odpad, balast ~**a** odpadní ~**aĵo** odpadky ~**ejo** rum(ov)išť ~**ujo** nádoba na (stavební) rum / odpadky ~**skatolo** nádoba na odpadky **fer~o** železný šrot **toks~ejo** skládka jedovatých látek
rudiment/o základ(ní) znalosti *lék.* rudimentární orgán, neúplně vyvinutý orgán ~**a** rudimentární
rudr/o *nám.* kormidelní ploutev ~**i** *t* kormidlovat ~**isto** kormidelník ~**orado** kormidelní kolo ~**ostango** kormidlovací tyč
ruf/a ryšavý, zrzavý, rusý
ruf/o *nám.* kajuta (na palubě)
rug/i *n biol.* zvrásnit se, sevrknout se
rugbe/o *sport.* ragby
rugin/o *lék.* chirurgická škrabka ~**i** seškrábnout (*např. okostici z kosti*)
ruĵ/o = **ruĝigilo** růž, rtěnka
ruk!, **ho ruk!** hej rup!
rukt/i *n* říhat ~**o** říhnutí
rukul/i = **kveri** *n* vrkat
rulad/o *kuch.* ruláda, roláda (*stočené těsto n. maso s náplní*), závitke
rumen/o *zool. anat.* bachor (*první předžaludek přežvýkavců*)
rumor/o rámus, halas, hluk, povyk
rumstek/o *kuch.* řízek z hovězí kýty
run/o *hist. jaz.* runa (*starogermánské písmo*) *lit.* sloka (*skandinávských eposů*)
rund/o (kontrolní) obchůzka *sport.* kolo zápasu, vylučovací zápasy, střetnutí
rung/o příčel (*žebříku, zpevnění nohou židle ap.*)
rur/o venkov ~**a** venkovský, rurální
rustik/a *um. arch.* rustikální, hrubě opracovaný, bosovaný *přen.* hrubý, neotesaný
safar/o, **safari/o** safari (*výprava do divočiny, někdy lovecká, n. zoo s volným výběhem zvířat*)
saga/o sága (*islandská n. norská pověst o osudech významného rodu / románová kronika zajímavé rodiny*)
sake/o saké (*japonské rýžové víno*)
salmis/o *kuch.* salmi (*ragú z pernaté zvěře*)
saltier/o ozdobná stuha / řetěz kolem krku
saltomortal/o (= **morto~o**) *sport.* salto mortale, skok smrti
salubr/a *lék.* zdravý (*prospěšný n. podporující zdraví*) ~**a** **klimato** zdravé podnebí ~**eco** prospěšnost zdraví ~**igi** ozdravit **ne~a** nezdravý, zdraví škodlivý
samizdat/o samizdat (*vlastní tajné vydání zakázané literatury*)
sampan/o *nám.* sampan (*lehká asijská loď*)

sampl/o statistický vzorek ~**a** namátkový, výběrový **lota** ~**ado** loterie ~**i** *t* vybírat statistický vzorek
samum/o *met.* samum, (*suchý horký vítr severoafrických a arabských pouští*)
sandarak/o sandarak (*pryskyřice užívaná k výrobě laků a tmelů*)
sapor/o *lék.* chuť (*typ chuti: hořká, kyselá, sladká, slaná*) ~**i** *n* chutnat, mít chuť (*hořkou, kyselou, sladkou n. slanou*)
sarafan/o *text.* sarafán (*ruský ženský šat bez rukávů*)
sardon/a *lék.* sardonický *přen.* sarkastický, jízlivý ~**a** **rido** *lék.* sardonický úsměv (*křeč obličejového svalstva při tetanu*) *přen.* sarkastický, jízlivý smích
sargas/o *bot.* hroznovice (*rod chaluha*) **S~maro** Sargasové moře
sari/o *text.* sári (*indický svrchní ženský oděv*)
sarment/o *bot.* výhon, výběžek *hovor.* šlahoun ~**a** výhonový
sarong/o *text.* sarong (*indonéský a malajský oděv*)
sati/o satí (*indický zvyk rituálního sebeupálení vdovy spolu s tělem jejího mrtvého manžela*)
sbir/o biřic, dráb, pochop
seb/o lůj ~**umo** *anat.* maz kožní, sebum
secesi/o *práv.* separace, osamostatnění *um.* secese
sejn/o nevod (*velká záťahová rybářská síť*) ~**i** lovit nevodem
sekvestr/i *t práv.* sekvestrovat (*zadržet a dát pod nucenou správu*) ~**o** sekvestrace (*úřední rozhodnutí*) *lék.* sekvestrace (*odloučení odumřelé tkáně od tkáně živé*) ~**ado** *práv.* sekvestrace (*vnucená úřední správa zadržného majetku*)
selakt/o (= **laktosero**) syrovátka
semol/o *kuch.* pšeničná krupice
senil/a *fyziol.* senilní, stařecký ~**a** **demenco** stařecká demence ~**eco** senilita, stařeckost, stařecká sešlost ~**igo** stárnutí
senior/a senior (*starší ze dvou osob stejného jména*)
sensac/o (= **sensaĵo**) *fyziol. fil.* počitek, smyslový vjem
sensaci/o senzace ~**a** senzační ~**i** vzbudit senzaci
sensinel/o *voj.* strážný (*voják stojící na stráži*)
sepal/o *bot.* kališní lístek ~**aro** (= **kaliko**) (květní) kalich ~**eca** podobný kališnímu lístku **kuniĝ~a** / **liber~a** srostlolupenný / volnolupenný
separ/i *t práv.* zast. rozvést ~**ebla** oddělitelný *mat.* separabilní ~**o** *práv.* zast. rozvod (od stolu a lože) (*bez právního zániku manželství*) ~**ismo**, ~**atismo** *polit.* separatismus (*snaha o získání nezávislosti*) ~**isto**, ~**atisto** separatista
separe/o separé (*oddělený prostor, např. v kavárně*)
seps/a *lék.* septický (*týkající se sepse n. týkající se infekce*) ~**o** sepse (*těžká infekce*) *hovor.* otrava krve ~**aĵo** septická látka, infekční inzult ~**eco** choroboplodnost, toxicita ~**emio** sepse *zast.* septikemie (*stav, kdy v krvi dochází k rozsevu bakterií ve shlučích*)
anti~o, **kontra~o** antisepte **anti~i** aplikovat antiseptiku
anti~a antiseptický **anti~aĵo** antiseptikum
sept/o *anat. biol.* septum, přepážka *stav. tech.* příčka, přepážka (*nenosná tenká stěna dělicí větší prostor n. dělicí deska zařízení, nábytku ap.*) ~**i** *t* *stav. tech.* dělit (*prostor stěnou, příčkou*) ~**igo** *biol.* vznik sept(a)

sepult/i *t* pohřbit, pochovat (*naložit s mrtvým podle zvyklostí a/n. platných pravidel*) ~**o** pohřeb (*způsob pohřbení*) ~**ado** pohřbívání, pohřebnictví ~**ejo** pohřebiště ~**entrepreno** pohřební ústav
seraf/o *náb.* seraf, serafin (*anděl nejvyššího řádu*) *mytol.* okřídlený had
serajl/o *hist. arch.* serail (*sultánský palác*)
serĝ/o *text.* serž
sermon/o řeč, domluva, proslov, (mravokárné) kázání
serp/o *zahr.* sekáček, srp ~**eto** zahradnický nůž (štěpařský)
servic/o *kuch.* servis, souprava stolního nádobí **kompleta porcelana** ~**o** kompletní porcelánový servis ~**ošranko** příbormík, kredenc
servil/a servilní, podlézavý, patolízalský
servir/o *sport.* podání, servis (*uvedení míče do hry*) ~**i** *n* servírovat, provést podání ~**ant(in)o** podávající (*hráč(ka)*) ~**ejo** servis (místo)
servitud/o (= **servodevo**) *práv.* služebnost, věcné břemeno
servut/o robota ~**i** *t* robotovat ~**eco** robotní povinnost, poddanství ~**ulo** robotník, poddaný povinný robotou
ses šest ~**a** šestý ~**e** za šesté ~**o** šestka ~**cent** šest set ~**dek** šedesát ~**deko** šedesátka, kopa (*stará číslovka*) ~**oble** šestinásobně, šestkrát (*násobení*) ~**ono** šestina ~**opo** šestice ~**angulo** (= **seslatero**) šestiúhelník ~**edro** šestistěn ~**foje** šestkrát ~**teto** *hud.* sextet
sesi/o *práv. polit.* zasedání (*parlamentu, soudu*)
eksterordinara ~**o** mimořádné zasedání
set/i *t inf.* dát / uložit do počítače
set/o *sport.* sada, set, část utkání (*v tenisu n. odbíjené*)
setl/i *n* osídlit, usídlit se, usadit se ~**ejo** osídlení (*místo*), sídliště **praepoka** ~**ejo** pravěké sídliště / osada **plan~ejo** městské sídliště **plan~igi** postavit sídliště (podle plánu)
sev/o *bot.* míza
sibarit/o požitkář, rozkošník ~**ismo** požitkářství
sider/a *hvězd.* siderický, hvězdný
sigl/o *jaz.* iniciálová zkratka (*např. UEA, SAT*)
sikh/o, sik/o sikh (*příslušník indické náboženské obce*)
sikari/o najatý / nájemný vrah
sikl/o *hist.* šekel (*izraelská měnová jednotka*)
sil/o *zeměd.* silo (*silážní věž n. silážní jáma*) **en~igi** silážovat (*konzervovat krmivo v silu*)
sile/o *hud.* hmatník
silf/o *mytol.* sylf (*duch vzduchu*) ~**ino** sylfa, Meluzína (*víla, zosobnění kvilivého větru*)
simpat/o *anat.* sympatikus, sympatický nervový systém ~**a** sympatický (*týkající se sympatiku*) ~**ektomio** *lék.* sympatektomie (*přetětí sympatických nervových vláken*) **para~o** *anat.* parasympatický nervový systém, parasympatikus
sinekur/o sinekura, výnosné místo
sinistr/o *práv.* pohroma, neštěstí (*pojistná událost*) ~**a** *lit.* chmurný, zlověstný *nevh.* lev(ostranný) ~**ozo** *lék.* posttraumatická stresová porucha
sinkretism/o synkretismus, směs názorů ~**a** synkretický
sinodik/a *hvězd.* synodický, ~**a** **periodo** synodická oběžná doba / perioda (*vesmírných těles mezi konjunkcemi nebo opozicemi se Sluncem při*

pozorování ze Země) ~**a** **monato** synodický měsíc (= lunace) (*doba mezi dvěma stejnými fázemi Měsíce, tak jak se jeví ze Země*)
sinopl/o (= **verdo**) *heraldika* (erbovní) zeleň
sinoptik/a synoptický, přehledný ~**o** synopse, synopsis (*synopticky uspořádaná kniha, stručný / přehledný nástin*)
sintagm/o *jaz.* syntagma, spojení slov
sintr/o *geol.* sintr (*pórovitý chemogenní sediment*) ~**i** *t* *chem. tech.* slinovat, sintrovat ~**ado** *chem. tech.* sintrace, spékání (za vysoké teploty), slinování ~**itajo** slínek (*látko vzniklá slinováním*)
sinu/o zatáčka, záhyb, zákрут ~**a** křivolaký ~**a** **pado** křivolaká stezka ~**i** *n* vlnit se, klikatit se
Sir/o Sire, Vaše Veličenstvo
sirok/o *met.* sirocco, jugo, široko (*silný jihovýchodní vítr ve Středomoří*)
sisal/o *text.* sisal (*vlákno z agáve sisalové*)
sitel/o vědro, kbelík, kýbl
siu/o Sioux (*příslušník severoamerického indiánského národa*) **S~urbo** *zeměp.* Sioux City
skabel/o stolička, podnožka
skald/o *hud.* skald (*severský dvorní básník a zpěvák*)
skand/i *t lit.* skandovat, rytmizovaně recitovat ~**o** skandování, rytmický přednes
skansen/o skanzen, muzeum v přírodě (*lidových staveb a kultury*)
skapulari/o *náb.* škapulíř (*část mnišského roucha – pruh látky s otvorem pro hlavu n. druh amuletu – ústřížky látky se zašitými modlitbami, bylinami ap.*)
skarifik/i *lék.* skarifikovat, (drobně povrchově) naříznout *zeměd.* skarifikovat ~**ilo** *lék.* skarifikátor *zeměd.* prořezávač luk, lukořez, skarifikátor ~**o** skarifikace ~**atoro** *zeměd. nevh.* prořezávač luk, lukořez, skarifikátor
skarlat/o šarlat (*jasně červená barva*) ~**a** šarlachový
skarp/o *text.* šerpa (*doplňek dámského oděvu / znak hodnosti / páska pro zraněnou ruku*)
skeč/o *div.* skeč
skeleton/o *sport.* skeleton (*druh závodních saní*)
skerc/o *hud.* scherzo
skold/i *t neol.* kárat, vytýkat ~**o** kárání, výtka
skoter/o skútr (*jednostopé motorové vozidlo*)
skovel/o *tech.* vytěrák, (válcová) štetka (*na láhve, na WC, na hlaveň*) ~**i** *t* vytírat, čistit vytěrákem, štetkou
skrutini/o skrutinium, sčítání hlasů ve volbách ~**i** *n* provádět skrutinium, sečítat hlasy ~**anto** skrutátor
skun/o *nám.* škuner
skut/i *n* jet na koloběžce ~**ilo** koloběžka **motor~ilo** (= **skotero**) skútr
skvaš/o (= **kvarmurpilko**) *sport.* squash
slab/o *stav.* deska (*mramorová, betonová*) *tech.* kovová rovnací deska *polygr.* tiskařská deska
sliv/o slíva ~**arbo** *bot. poddruh* slivoň slíva
slivovic/o *kuch.* slivovice
slojd/o školní ruční práce
slugi/o (= **araba leporhundo**) *zool.* arabský chrt, sloughi, sluga
slup/o *nám.* šalupa

smirg/o *geol.* smírek ~a smírkový ~a **papero** smírkový papír ~i *t* smírkovat (*brousit / hladit / leštit smirkem*)

smog/o (= **fumnebulo**) *met.* smog

smoking/o smokink, smoking (*pánský společenský oblek*)

smugl/i (= **kontrabandi**) *t* pašovat

snajper/o (= **kašpafisto**) *voj.* odstřelovač, snajpr, snajper

soar/i *n let.* stoupat, nabývat výšku ~**oplano** větroň

sob *neol.* dolů ~ **la tiranon!** pryč s tyranem! ~**īgi** klesat ~**iri** *n* jít dolů, sestoupit

sodoku/o *lék.* sodoku (*nemoc z krysího kousnutí*)

sok/o *zeměd.* radlice (*zaostrěná část pluhu, která. kypří a obrací půdu*)

solicitor/o *práv.* solicitátor, advokátní úředník

soliter/o solitér (*šperk s jedním jedinečným drahým kamenem*), solitér (*hra pro jednoho hráče*) *zahr.* solitéra (*osamocené rostoucí strom, keř, květina*)

soliv/o *stav.* nosný trám, nosník *nám.* nosný trám paluby

som/o (= **sadismo-masořismo**) sado-maso (*hovor. zkratka sadomasochismu*)

sombr/a chmurný, zasmušilý

sombrer/o sombrero

somier/o drátěnka (*pružná drátěná vložka do postele*)

somnol/o *fyziol.* polospánek, dřímota ~i *n* podřimovat, klímat ~**emo** *lék.* somnolence (*lehká porucha vědomí se sníženou bdělostí*)

sopor/o *lék.* sopor (*těžší porucha vědomí s hlubokým spánkem*)

sor (= **supren**) *neol.* vzhůru, nahoru ~i *let.* nabírat výšku, stoupat ~**oplano** *let.* větroň

sordid/a *expr.* špinavý, zaneřáděný ~a **avareco** odporná lakota

sordin/o *hud.* dusítko, sordina (*tlumič zvuku u hud. nástrojů*)

spacial/a *hvězd.* kosmický, kosmonautický (*týkající se cestování kosmem*)

spagat/o (= **strečangulo**) *sport.* rozštěp, sed roznožný (s nohama v jedné přímce), *slang.* špagát

spaget/o *kuch.* špageta ~**oj** špagety

spahi/o *voj.* spahi (*příslušník francouzského koloniálního vojska v Africe*)

spajr/o *arch.* fiála (*štíhlá věžička zdobící vrcholy opěrných pilířů gotických kostelů*)

spalier/o (= **rungomuro**) *sport.* žebřiny, ribstol

spar/o *let. tech.* podélník, podélný nosník (*křídla, rámu, podvozku*)

sparadrap/o *lék.* náplast, leukoplast

spatel/o (= **truleto**) *tech. polygr.* stěrka, špachtle

spinak/o *nám.* spinakr (*plachta tvaru sférického trojúhelníku používaná při plavbě na zadní a boční vítr*)

splen/o splín, (melancholická) skleslost, sklíčenost *nevh. anat.* slezina ~a splínový

splend/i *n* uchwacovat ~a uchvatný, nádherný

splint/o *lék.* dlaha ~i *t* přiložit dlahu (*na zlomeninu*), dát do dlahy

spliš/i *t* splétat, (za)uzlovat *eltech.* spojovat kabely / dráty ~**o** *tech. text.* napojení provazů / lan / přízí ~**ajfo** uzel, spojka ~**ilo** uzlovač, splicer (*zařízení*)

spok/o *tech.* paprsek kola

sponsor/o sponzor ~i *t* sponzorovat ~**ado** sponzorování

spont/a, spontan/a, spontane/a spontánní, samovolný ~**eco** spontánnost, spontaneita ~**ismo** *polit.* spontaneismus

sponton/o *voj. hist.* sponton (*zbraň podobná halapartně*)

sporad/a sporadický, ojedinělý, zřídka ~**e** sporadicky, řídce, ojediněle

spraj/i *t* sprejovat

spul/o (= **bobeno**) *tech.* cívka

stabl/o *tech.* pracovní stůl, ponk; koza na řezání dříví, podstavec lešení ~**eto** malý stolek, podstavec **krom~o** přídavný podstavec **boben~o** *tech. text.* cívečnice **čen~o** montážní linka *inf.* cesta přenosu dat **desegno~o** rýsovací stůl **rabot~o** hoblice **sego~o** koza (*na řezání dřeva*) **torno~o** vřetenou soustruhu **tred~o** *text.* naváděcí stolice

stadi/o *odb.* stadium, (vývojové) období, fáze, etapa (vývoje) **fru(a)~a** *lék.* v počátečním stadiu (*nemoci*)

stağ/o stáž, (delší) studijní pobyt ~i *n* stážovat, být na stáži

staj/o *nám.* lano zajišťující stěžeň *tech.* kotevní / zajišťovací lano stožáru **laūlonga ~o** *nám.* stěh **transversa ~o** *nám.* upínačka, vant

stak/o *zeměd. i přen.* stoh, *přen.* kupa, hromada ~**igi** *zeměd.* stavět stoh, stohovat *přen.* (na)kupit

stakat/e *hud.* staccato

stalon/o (= **virčevalo**) *zool.* hřebeč (*samec koně*)

stamf/i, stampf/i *n* dupat ~i **plankon** dusat podlahu ~i **takton** dupat do taktu ~i **teron** dupat, bít nohama o zem

stamped/o úprk splašeného stáda, splašení

staniol/o (= **stanfolio**) staniol, cínová fólie

stapl/o sklad zboží, skladiště ~i *t* skladovat ~**ejo**, ~**ourbo** tržiště, trhové město

starost/o starosta (*hist.: polský šlechtic pověřený správou oblasti / polit.: volená hlava obce v některých slovanských zemích*)

statist/o (= **figuranto**) *div.* statista

staūd/o *bot.* trvalka, polokeř

staū/i *let.* padat (*při ztrátě rychlosti*) ~a **angulo** úhel klesání

stav/o jezírko (*přírodní, zahradní*), rybníček

steb/i *t* prošívat, štepovat ~**o** štep, (strojový) steh ~**ilo** jehla do šicího stroje ~**istino** šička, švadlena ~**mašino** šicí stroj

steg/o *tech.* vzpěra, výztuha, rozpěrka *stav.* kleština ~i *t* vyztužit ~**otrabo** *stav.* dřevěná podpěra

stek/o *kuch.* steak, (rychle pečený silnější) řízek **file~o** hovězí řízek **grop~o** řízek z kýty / ze zadního masa

stele/o stéla (*náhrobní kámen s nápisem a reliéfem*)

sten/i (= **stenografi**) stenografovat, psát těsnopisem ~**o** (= **stenografado**) stenografování, zapisování těsnopisem ~**omašino** (= **stenotipo**) těsnopisný stroj

steven/o *nám.* předřový kýl

stift/o *tech.* kolíček, nýtek, čep **alğustiga ~o** stavěcí kolíček **duobla ~o** závlačka ~i *t* začepovat, upevnit kolíkem **mal~i** vytáhnout kolíček **agordo~o** ladicí kolíček **akso~o** čep **sekur~o** pojistný kolík

stik/i *t zahr.* řízkovat ~**ado** řízkování ~**ajfo** řízek

stilet/o *hist.* stilet (*dýka s tenkou čepelí a několika ostřími*)

stilit/o *náb. hist.* stylita, sloupovník (*poustevník žijící na sloupu*)

stilz/oj *chůdy zool.* nohy brodivých ptáků ~**iri** *n* chodit na chůdách ~**oradikoj** *bot.* chůdové kořeny

stim/i *statistika* odhadovat (parametry) ~**o** odhad (*více či méně přibližné určení použitelného výsledku nebo informace*)

stink/a *odporně* zapáchající, smrdutý, smradlavý ~**i** *n* *odporně* páchnout, smrdět

stiv/i *t* zajistit (upevnit) lodní náklad ~**isto** (přístavní) nakladač (*pracovník*)

stok/o (použitelná) zásoba / disponibilní zásoby (*surovin / polotovaru / výrobků / zboží*) ~**i** *t* mít v zásobě

stokast/o, stoňast/o náhodná proměnná ~**a** *statistika* stochastický, náhodný, pravděpodobný ~**iko** *mat.* stochastika, nauka o náhodných jevech a veličinách

stol/o *náb. i text.* štóla

stolon/o *bot.* výběžek, výhonek, stolon

stomp/o *um.* těrka ~**i** *t* těrkovat, stínovat

stop *hist.* stop (*tečka v telegramu*), ~! *dopr. i obecně* stůj!, stát! ~**i** *t* zastavit (stroj)

stor/o (= **memorilo**) *nevh. inf.* paměť (*počítače*)

strad/o (= **aŭtovojo**) *dopr.* dálnice

stras/o *štras přen.* bezcenná napodobenina

strateg/o *hist. voj.* stratég (*aténský vojevůdce*) ~**io** *voj. i přen.* strategie (*základní způsob vedení války, podniku ap.*) ~**ia** *strategický* ~**iisto** *voj. i přen.* stratég (*odborník ve strategii*)

stren/i *t fyz. tech.* namáhat, zatěžovat

strobil/o *bot.* šiška (*plodní orgán některých jehličnanů*)

strudel/o, strudl/o (= **rulkukajo**) *kuch.* závin *hovor.* štrúdl

stuc/i *zahr.* provádět výchovný řez / průklest

stukač/o žalobní(če)k, udavač, donašeč, denunciant ~**i** ud(áv)at, žalovat ~**ado** donášení, žalování, udávání, denunciacie

stup/o koudel ~**i** *t* ucpat koudelí ~**aŭo** chomáč koudelce

stupa/o *arch.* stúpa (*buddhistická náboženská stavba*)

stupor/o *lék. i přen.* stupor (*nadměrná strnulost, chorobná nehybnost*) ~**a** strnulý ~**i** *n* znehybnět, ustrnout ~**iga** způsobující strnulost

stupr/o (= **seksperforto**) *lék. práv.* stuprum, znásilnění, zneuctění

sufle/o *kuch.* nákyt ~**ujo** nádoba na nákyt

sufraĝet/o *hist.* sufraĝetka (*bojovnice za politická práva žen*)

sufuz/i *lék.* krvácet do kůže, tvořit plošný výron ~**o** *sufuze* (*rozsáhlejší splývající krvácení do kůže*) *hovor.* podlitina, modřina

suicid/o *práv. lék.* sebevražda, suicidium

sukced/i *n* převzít nástupnictví (*v úřadě, postavení ap.*)

sukcen/o *geol.* jantar ~**a** jantarový

sukub/o *mytol.* sukubus, ženský démon

sukur/i *t lék.* poskytnout první pomoc ~**o** první pomoc ~**ado** poskytování první pomoci ~**ejo** stanice první pomoci ~**ismo** zdravotnická záchranná služba ~**isto** zdravotnický záchranář

sunao *náb.* sunna, suna (*soubor výroků a činů proroka Mohameda*) ~**ismo** sunnitský islám (*ortodoxní*) ~**isto** sunnita, sunita

supel/o *kuch.* supé, souper (*pozdní n. slavnostní večeře*) ~**i** dát si pozdní večeři

supin/i *t* otočit (ruku) dlaní nahoru

sura/o *náb.* súra (*jednotlivá kapitola v Koránu*)

surogat/o náhražka

surplis/o *náb. text.* rocheta (*bílé roucho kněží a ministrantů*)

suši/o *kuch.* suši (*vařená rýže se speciální sladkokyselou omáčkou a syrovým rybím masem*)

sutur/o *lék.* sutura, sešití rány *anat.* (lebeční) šev (*nepohyblivé spojení kostí lebky*) ~**i** *t* sešít ránu ~**ero** steh

suveren/o suverén, panovník; vládce ~**a** svrchovaný ~**eco** suverenita, svrchovanost

suzeren/o *hist.* suzerén (*lenní pán s omezenou svrchovaností*)

svag/a *lit.* neurčitý, nejasný, mlhavý

Š

šaduf/o *hist. tech.* šaduf (*vahadlo na čerpání vody*)

šagrín/o šagrén (*useň s ozdobným hrbolatým povrchem n. kůže ze žraloka*)

šah/o *polit. hist.* šach, šáh (*titul perského panovníka*)

šakr/i *t* čachrovat, *hist.* šmelit, keřasit **li** ~**as** **medikamentojn** čachruje s léky ~**ado** čachrování, černý obchod, ~**aŭo** pokoutní zboží, *hist.* šmelina ~**isto** čachrář, *hist.* šmelinář, keřas

šakti/o *náb.* šakti (*v hinduismu ženská tvořivá síla*)

šalot/o *bot.* cibule šalotka

šam/o zámiš, semiš ~**igi** zpracovat kůži na semiš ~**isto** jirchář

šankr/o *lék.* vřed (*jako projev některých infekčních chorob*) **duriginta** ~**o** tvrdý vřed **mola** ~**o** měkký vřed ~**oida** šankrifomní

šaptal/i, šaptalizi *t* přislažovat víno

šarad/o šaráda (*hádání slov podle náznaků a pantomimy*)

šari/o šaría (*islámské náboženské právo*)

šarif/o *hist.* šerif (*titul některých islámských vládců*)

šašlik/o *kuch.* šašlik (*maso opečené na špízu*)

šaŭr/o *neol.* přeháňka, přeprška

šed/o kolna, kúlna, přístřešek (*střecha na sloupech bez postranních zdí*) **apog~o, duon~o** přístřešek (*část střechy přesahující zeď domu*)

šekl/o *tech.* třmen, spona, závěsné oko

šer/o *zeměp.* šér (*ploché skalní ostrůvek*)

šere/o *kuch.* šery (*těžké sladké španělské víno*)

šibolet/o *náb.* šibolet *přen.* identifikační heslo

šind/o *stav.* šindel

šinto/o *náb.* šintoismus, šintó ~**ano**, ~**isto** šintoista

škop/o škopek, vědro ~**i** *t* nabírat, čerpat, vyčerpat (*škopkem*)

škot/o *nám.* šot (*lano napínající dolní roh plachty*)

šlagr/o *hud.* šlágr (*populární písnička / popěvek*)

šlem/o *přebití* trumfy v kartách

šlemil/o *trpný, netečný, nečinný člověk*

šlif/i *t geol.* brousit, obrušovat, omílat
šmalc/o *kuch.* (vyškvařené) sádlo ~o **kun grivoj** sádlo se škvarky **porka** / **ansera** ~o vepřové / husí sádlo ~i *t* namazat sádlem, omastit sádlem ~**pano** chleba se sádlem
šnaps/o *kuch.* šnaps, šňaps, ovocná pálenka
šogun/o *hist.* šogun (dědičný vojenský diktátor Japonska)
šoht/i *t* košerovat (zabíjet podle židovského ritu) ~**isto** košer (řezník)
šorbet/o *kuch.* šerbet (chlazená ovocná šťáva / protlak)
šort/o šortky **ban~o** plavky
šot/o *sport.* kop(nutí do míče) **libera** ~o volný kop ~i *t sport.* kopnout do míče, odpálit míč **pun~o** penalta
šotr/o štěrka ~i *t* štěrkovat
špal/o *žel.* pražec *stav.* rozpěra, lyžina
špat/o *zeměd.* rýč *voj.* rydlo (opěrná část lafetového ramena) *nám.* rameno kotvy ~i rýt rýčem
špros/o okenní přička
špur/o *žel.* rozchod (koleje) **larğa** / **normala** / **mallarğa** ~o široký / normální / úzký rozchod (koleje)
šrapnel/o *voj.* šrapnel
šrik/i *n* vřískat, pištět
šrot/o *kuch.* *zeměd.* šrot (rozdrcené zrniny) ~**ažo** jídlo / krmivo ze šrotu
šš! pst! (*citoslovce* výzvy k tichu)
štanci *t tech.* vyrážet (z plechu, kartonu ap.), razit ~**ilo** razičí (ná)stroj **kuket~ilo** *kuch.* vykrajovátko (na těsto)
štok/o *nám.* příčník kotvy
štreb/o *zvl. stav.* opěra, vzpěra ~i *t* podepřít, zřídít opěru
štud/o *tech.* závrtný šroub (bez hlavy), *hovor.* červ(ík)
šunt/o *eltech.* bočník ~i *t* paralelně zapojovat *žel.* posunovat
šus/i *n sport.* sjet přímo (mimo vyznačenou sjezdovku *n. cestu*) *slang.* šusovat, sjet šusem (na lyžích) ~o, ~**ado** sjíždění přímo *slang.* šus, šusování
šuš/i *n* syčet (jako plyn, pára pod tlakem)
švabr/i *t* stírat prach ~**ilo** mop, stírač prachu

T

tab/o *inf.* tabulátor
tabernakl/o *náb.* tabernákl, tabernákul(um), svatostánek, sanktuárium
tač/o = **tušlinio** *sport.* postranní / pomezní čára
tak/i *nám.* křižovat (plout proti větru)
takel/o kladka, kladkostroj
talon/o talon, talón (*fin.:* součást kuponového archu *akcie, obligace ap., která v archu zůstává; v karetní hře: zbytek karet po rozdání*)
talveg/o = **valfundo** *zeměp.* údolnice
tamandu/o *zool.* rod mravenečník
tankard/o velký püllitr
tatam/o *sport.* tatami (žíněnka pro judo)
ta ta ta! láry fáry!, přestaň žvanit!
tekstur/o *geol.* textura hornin, stavba hornin
tekto *stav.* strop, podhled
telestik/o *lit.* telestichon (veršový útvar, kde poslední písmena veršů čtená shora dolů tvoří určité slovo)
telfer/o *dopr.* visutá lanová dráha *hovor.* lanovka ~i *t* převážet visutou lanovou dráhou

tempur/o *kuch.* tempura (v těstíčku osmažené rybí maso se zeleninou)
tenac/a = **tenema** *tech.* tuhý, odolný, houževnatý (materiál), přilnavý (*lep*), stálý, trvanlivý (*parfém, vůně*), *přen.* vytrvalý, houževnatý (*věřitel*)
tenajl/o *tech.* kleště *voj.* klešťový obchvat ~**eto** kleštičky
tendr/o *žel.* tendr, zásobník provozních hmot (*parní lokomotivy*)
tenebr/o *fyz. i přen.* temno(ta), (hluboká / úplná) tma
tener/a něžný ~o, ~**eco** něžnost ~**iği** zněžnět, (z)jihnout
tenno/o *hist.* tennó, nebeský vládce (titul japonského císaře)
tenon/o *tech.* čep **hirundvosta** ~o spoj na rybinu **plur~a junto** vícečepový spoj
teodolit/o *tech.* teodolit (měřič vodorovných a svislých úhlů)
tepid/a *lit.* vlahý, vlahný
teraplan/o *dopr.* vznášedlo
term/o *mat.* term, člen, prvek matematickéřady
term/oj *hist.* veřejné lázně (ve starověkém Římě)
tigl/o = **krisolo** *tech.* tyglík, *chem.* kelímek
tik/o *lék.* tik, škubnutí, (svalový) záškub, *text.* sypek
timid/a ostýchavý, nesmělý, trpící trémou **mal~a** suverénní, až drzý
tin/o džber, štoudev ~**eto** štoudvička ~**isto** bednář
tindr/o troud, hubka
tirad/o *div. hud.* tiráda (dlouhá řada veršů *n. tónů, přen. dlouhá nabubřelá řeč*)
tiraljor/o *voj.* osamělý střelec
tju! huš! kšá! táhni! jedeš! (*citoslovce* odehnání zvířete)
top/o *nám.* stěžňový koš
torinok/o torinoko (*japonský ruční papír*)
torpor/o *lék.* strnulost, torpor
tors/o torzo, trup (bez hlavy a končetin) (*sochy*)
toūfu/o, tofu/o = **sojkazeo** *kuch.* tofu, toufu
tp! = **pru!** prr! ou! (*citoslovečný povel tažnému zvířeti k zastavení*)
trad/i *práv.* zabavit majetek dlužníka a předat věřiteli
tragan/o tragan (nažloutlá klovatina z výronu keřů rodu *kozinec*)
trampil/i *n sport.* odrazit se (sounož) ~o odraz (**risorta**) ~**ilo** pérový můstek
tranc/o hypnotický / extatický stav, *hovor.* trans ~i *n* být v hypnotickém stavu, být v transu **ek~i** dostat se do transu
trat/o *ekon.* směnka cizí, trata ~i *t* vystavit směnku cizí
trateratra! tramtarará (zvuk trumpety)
traūb/o hrozen (vína)
travesti/i *t* převléci se (pro zábavu), *lit.* zesměšňovat (vážné) dílo ~i **sin por maskobalo** převléci se pro maskarní bál
trepid/i *lék.* chvět se
trip/o drůbky (vnitřnosti drůbeže jako potravina), droby (vnitřnosti zabíjených zvířat jako potravina), dršťky ~**ejo** prodejna drobů / drůbků ~**isto** prodavač drobů / drůbků
rok~oj *kuch.* jedlé lišejníky, pupkovky ~**supo**, **stomak~a supo** dršťková polévka
trol/o 1 vlečná síť ~**barko**, ~**šipo** rybářská loď s vlečnou sítí

trol/o 2 troll (*démonická bytost, obr n. trpaslík skandinávské mytologie*)

tromb/o *met.* tromba (*vzdušný vír se svislou osou*), *lék.* trombus (*krevní sraženina*) ~**ozo** *lék.* trombóza ~**ektomio ts!** pst! tiše!

turbul/i *n* téci vířivě / turbulentně ~**a** *fyz.* turbulentní, vířivý ~**ema** *přen.* neklidný, hádavý

turg/a *lék.* oteklý, zduřelý ~**eco**, ~**esko** oteklost **mal~a** scvrklý **sub~a** neoteklý

turne/o turné, umělecký zájezd ~**i** *n* hrát na turné

turniket/o *lék.* škrtidlo, turniket

turnir/o *hist.* (rytířský) turnaj *sport.* (sportovní) turnaj ~**ejo** kolbiště **am~o** soutěž trubadurů při turnaji

turp/a *lit. expr.* ošklivý

tvid/o *text.* tvíd (*vlánská tkanina*)

tvirn/o *text.* skaná přize

ubikv/a *biol.* ubikvistický (*žijící v nejrůznějších podmínkách*)

ubliet/o = **forgesejo**, **forgeskelo** *hist.* hladomorna, lidomorna

udon/o *kuch. japonské nudle* udon

ued/o vádí, ued (*řeka v poušti, většinu roku vyschlá*)

uhu! hej! hola! (*volání z dálky*)

ukaz/o *hist.* ukaz (*vládní n. carské nařízení*) *přen.* dekret

ulem/o ulema (*islámský teologický právník*)

ume/o meruňka japonská ~**ujo**, ~**arbo** = **japania** **prunarbo** / **abrikotarbo** meruňka japonská, slivoň japonská (*strom*)

umjak/o umiak (*eskymácký člun*)

unci/o = **neĝleopardo** *zool.* irbis horský, levhart sněžný

unkt/i = **sanktolei** *t* pomazat (*na krále apod.*)

Unuel pseudonym Zamenhofův (*unu el la popolo* = *jeden z lidu*)

upas/o upas, šipový jed (*rostlinný jed*) ~**arbo** *bot.* strom upas

uperkut/o *sport.* zvedák (*druh spodního úderu v boxu*)

ureus/o *hist.* ureus (*zobrazení kobry na čelence faraonů*)

uruši/o *bot.* škumpa ~**i** lakovat škumpou

ustaš/o *hist.* ustašovec (*chorvatský nacionalista*)

uta/o *lit.* uta (*japonská báseň*) **long~o** vícenásobná uta

utaj/o píseň klasické japonské zpěvohry nó

uv/o vinné hrozny (*jako pokrm*) **urs~o** = **arktostafilo** vřes medvědice

ũa! bé! (*pláč dítěte*), haf! (*štěkot psa*)

vab/o *zool.* plást(ev)

vajc/o *tech.* svěřák

vajd/o *bot.* = **tinktura izatido** boryt barvířský *text.* barvivo (z borytu barvířského)

vaker/o *zeměd.* kovboj, honák, pasák

valet/o komorník

vanu/i zmizet

var/a *anat.* vybočený ~**aj genuoj** varózní, vybočená kolena (*do O*)

varang/o *nám.* kostra lodi

varap/o *sport.* horolezectví, zlézání skalní stěny

vareng/o *hist.* Varjag (*Viking usazený v Rusku*)

varf/o *nám.* přístavní můstek, přístaviště

varlet/o *hist.* panoš *tech.* pachole (*pomocný přidržovací nástroj*)

varp/o *text.* osnova ~**ero** nit osnovy

vasabi/o *bot.* eutrema japonská *kuch.* wasabi, japonský křen

vasal/o vazal, leník, man

vask/o 1 nádrž fontány

vatr/o topné těleso

vav/o *jaz.* dvojitě w

vazistas/o ventilačka (*dveřní, okenní*)

vazopresin/o vazopresin (*hormon*)

veg/o *sport.* běžecká / sjezdová / závodní dráha, závodistiště **obstakla ~o** překážková dráha

vejr/o jez

veksil/o prapor, praporec, korouhev ~**ologio** vexilologie

vekt/o vahadlo, rameno vah *eltech.* jádro elektromagnetu **timon~o** vahadlo (pro příprah tažných zvířat)

velen/o velín (*nejjemnější pergamen*) *přen.* jemný psací papír

vendet/o vendeta, krevní msta

venial/a *zvl. náb.* odpustitelný

ventoli/i *t* větrat ~**ado** větrání ~**ejo** větrací otvor ~**ilo** větrák, ventilátor

ventrikl/o *anat.* komora, dutina **cerba~o** mozková komora **kora ~o** srdeční komora

vermičel/o = ~**oj** *kuch.* polévkové (tenké) nudle

vermiljon/o *um.* rumělka ~**a** ohnivě červený

vermut/o vermut *přen.* hořkost

vernaliz/i *t* zeměd. jarovizovat, vernalizovat ~**o** jarovizace, vernalizace

vernier/o *tech.* vernier, nonius (*jemné měřítko*)

vernisaĝ/o vernisáž (*slavnostní otevření výstavy*)

vestal/o *hist.* vestálka, kněžka Vesty *přen.* cudná žena

vestibl/o vestibul, předsíň *anat.* vestibulum, předsíň

vestiĝ/o *odb.* relikv, pozůstatek ~**a** zakrnělý

viatik/o *náb.* viatikum, eucharistie na cestu (*poslední pomazání n. poplatek pro hostujícího pastora*)

vibris/o *anat.* chloupek (*v nose člověka*) *zool.* chlup, vous (*na čenichu zvířat, jako hmatový orgán*)

vigil/i *n* bdít (*úmyslně*)

viktuali/o *nevh.* viktualie, zásoby potravin

vimpl/o signální vlaječka, vlající páska, korouhvička

vinkt/o přezka, spon(k)a, svorka, nýtek ~**i** *t* spojit sponou *aj.*

vinkul/o *jaz.* = **kuniga krampo** svorka v textu {} *mat.* vztažná čára, pruh

vivari/o vivárium

vobl/i *n* kývat se, kymáčet se, házet sebou (*kolo*) *sděl.* modulovat frekvenci ~**igilo** vobler

volte/o voltiz (*akrobacie na koni*)

volut/o *arch.* voluta (*spirálová ozdoba*)

vomit/o = **flava febro** *lék.* žlutá horečka, žlutá zimnice

vork/o významná / veřejná stavba

vut/o náběh stavebního nosníku

vuvuzel/o vuvuzela, trubka fotbalových fanoušků

zabajon/o *kuch.* šodó

zakusk/o = **almanĝaĵo** *kuch.* zákusek

zamb/o zambo (*míšenec afro-indiánského původu*)

zap/i *n* (rychle) přepínat TV kanály

ze/o *bot.* kukuřice ~**o maiza** kukuřice setá
zekin/o **1** *hist.* zecchino, zechina (*zlatý peníz*). **2** ozdoba ve formě mince
zelot/o *hist.* zelóta *přen.* horlivec, fanatik *sport.* fanoušek ~**eco**, ~**ismo** zelotismus, fanatismus
zemstv/o *hist.* zemstvo (*samosprávný orgán v carském Rusku*)
zepelin/o *let.* zepelín, (*řiditelná vzducholod' doutníkového tvaru*) *kuch.* litevský knedlík

zigurat/o *hist. arch.* zikkurat (*starověká stupňovitá věž*) ~**o de Babilonio** věž babylónská
zom/i *n let.* prudce vzlétnout, odpoutat se od země *film* vzdalovat nebo přibližovat obraz ~**o let.** kolmý vzlet *opt.* zoom (*funkce plynulého přibližování / vzdalování obrazu*) ~**objektivo** objektiv s proměnnou ohniskovou vzdáleností, *hovor.* zoom